

Vlaams
Parlement

stuk **1319** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 25 oktober 2011 (2011-2012)

Beleidsbrief

Gelijke Kansen

Beleidsprioriteiten 2011-2012

ingediend door de heer Pascal Smet,
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

INHOUD

Managementsamenvatting	5
Inleiding.....	8
I Het gelijkekansenbeleid.....	9
A De horizontale component van het Vlaamse gelijkekansenbeleid	9
B De verticale component van het Vlaamse gelijkekansenbeleid.....	11
1 Gendermechanismen verhinderen niet langer gelijke kansen	11
2 Gelijke rechten en kansen voor mensen met een handicap	17
3 In Vlaanderen is er respect voor iedereen, ongeacht zijn of haar seksuele identiteit	20
4 De integrale toegankelijkheid is een sleutelement in de realisatie van een maatschappij met gelijke kansen	26
5 Binnen het gelijkekansenbeleid wordt ingezet op het empoweren van nieuwe Vlamingen	32
6 Generieke initiatieven	34
II Het gelijkebehandelings- of antidiscriminatiebeleid	40
Bijlage I: Overzicht resoluties en aanbevelingen Vlaams Parlement met betrekking tot het Vlaamse gelijkekansenbeleid.....	45
Bijlage II: Regelgevingsagenda	47
Bijlage III: Aanbevelingen Rekenhof	49

Lijst met afkortingen

Algemeen (alfabetisch)

BLGP	Belgian Lesbian & Gay Pride
CGKR	Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding
DAR	Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid
GKV	Gelijke Kansen in Vlaanderen
GRIP	Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een handicap
IMC	Interministeriële Conferentie
IVRPH	Internationaal Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap
OCM	Open coördinatiemethode
PST	Provinciaal Steunpunt Toegankelijkheid
RIA	Reguleringsimpactanalyse
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VIONA	Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwork Arbeidsmarktrapportering
Vliom-databank	Databank 'Vlaamse Instellingen, Organen en Mandaten'
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VN	Verenigde Naties

Wetgeving (chronologisch)

Mepdecreet	Decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid, <i>Belgisch Staatsblad</i> 6 augustus 2007.
Gelijkekansendecreet	Decreet van 10 juli 2008 houdende het kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid', <i>Belgisch Staatsblad</i> 23 september 2008.
Toegankelijkheidsverordening	Besluit van 5 juni 2009 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid, <i>Belgisch Staatsblad</i> 2 september 2009 en 18 februari 2011

Managementsamenvatting

Het gelijkekansenbeleid

De horizontale component van het Vlaamse gelijkekansenbeleid

In het kader van de open coördinatiemethode (hierna OCM) werden de actieplannen 2011-2012 rond de thema's 'gender', 'seksuele identiteit' en 'fysieke toegankelijkheid' afgewerkt en opgestart. Voor het nieuwe beleidsthema 'handicap' wordt najaar 2011 een ontwerp van doelstellingenkader ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd. Aansluitend worden, medio 2012, de actieplannen daarop uitgewerkt. Dit proces verloopt via de ambtelijke commissie Gelijke Kansen en gebeurt in nauwe samenwerking met het middenveld, en met de bevoegde ministers.

Ik voorzie in dit verband ook bilaterale gesprekken met mijn collega-ministers, om zo de voortgang in de uitwerking van de actieplannen mee te stimuleren.

Om het OCM-proces beter te kunnen opvolgen, ontwikkel ik een set aan indicatoren die de evoluties van het beleid in kaart kunnen brengen. Voor 'gender' is de indicatorenset klaar en maak ik najaar 2011 de resultaten bekend van een eerste nulmeting. Eveneens dit najaar wordt een indicatorenset op het thema 'handicap' opgeleverd, waarna de nulmeting kan gebeuren. De evoluties in het holebibeleid worden zichtbaar in de resultaten uit de tweede editie van de Zzzipp-enquête, die eveneens najaar 2011 worden bekendgemaakt.

De verdere opvolging en monitoring van het OCM-proces wordt opgenomen door het Steunpunt Gelijkekansenbeleid dat in 2012 aan een nieuw mandaat begint.

De verticale component van het Vlaamse gelijkekansenbeleid

Gender. Ik ondersteun opnieuw verschillende initiatieven die het brede publiek meer genderbewustzijn moeten bijbrengen. Ik lanceer een dynamische 'Genderklikwebsite' die alle burgers de nodige achtergrondinformatie geeft en ik financier een brede waaier aan projecten die door het middenveld en de lokale besturen worden gerealiseerd. Ook organiseer ik een ontwerpwedstrijd waarbij studenten reclamevormgeving worden opgeroepen een beeld rond het thema te creëren. Rondom het winnende beeld zet ik een ruime 'Genderklikcampagne' op.

Ik werk ook verder aan een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen binnen bestuursorganen. Op niveau van de Vlaamse overheid stel ik, in samenwerking met de commissie Gelijke Kansen, een aantal aanbevelingen op die de betrokken beleidsdomeinen ondersteunen in een betere en meer consistente toepassing van het Mepdecreet. Via een opvolgrapport breng ik de vorderingen in kaart. Ook bekijk ik, ook in het licht van de recent goedgekeurde federale Wet inzake de evenwichtige vertegenwoordiging in overheids- en beursgenoteerde bedrijven, hoe ik faciliterend kan optreden voor de private sector.

Op basis van een grondige analyse van het loopbaankloofgegeven en gerichte adviezen hierover van de SERV en VLOR, breng ik de actoren rond de tafel die een sleutelrol spelen in de bestrijding van de loopbaankloof. Met hen en mijn collega-ministers van Werk en Economie werk ik een actieplan uit. In 2012 zullen ook de (notariële) clausules klaar zijn die compensatieregelingen bepalen voor loopbaanbeslissingen die gemaakt zijn in het kader van een betere combinatie zorg-arbeid maar die bij het beëindigen van een relatie zware financiële consequenties hebben. Om dezelfde redenen verschijnt, met mijn steun, ook een sensibiliserende brochure over het effect van loopbaan- en studiekeuzes op lange termijn.

Met het oog op het faciliteren van de combinatie arbeid en gezin start ik, tot slot, ook initiatieven voor het sensibiliseren en informeren van werkgevers. ik heb daarbij bijzondere aandacht voor vaders.

Handicap. Voor de uitbouw van het thema 'handicap', evenals voor het thema 'toegankelijkheid van informatie' verstrek ik mijn administratie met 1 extra medewerker.

Ik neem mijn rol als Vlaams ‘Focal Point’ voor de implementatie van het Internationaal Verdrag inzake de rechten voor personen met een handicap (hierna IVRPH) actief op en leg deze in het verlengde van het OCM-traject dat ik rond dit thema uitzet.

Het handicapthema wordt ook een expliciete onderzoekslijn binnen het nieuwe Steunpunt Gelijkekansenbeleid. Om deze manier start ik onder meer onderzoek naar de feitelijke inclusie van mensen met een handicap. Tegelijkertijd wacht ik het advies van het middenveld in voor de mogelijkheden en randvoorwaarden tot structurele participatie van mensen met een handicap aan de beleidsvoering. Ik zal hieraan het nodige gevolg geven.

Naast de engagementen die mijn collega-ministers in het OCM-doelstellingenkader ‘handicap’ zullen nemen, geef ikzelf extra aandacht aan de stereotyperende beeldvorming van mensen met een handicap. Ik zet hierrond een aantal sensibiliserende initiatieven op.

Seksuele identiteit. In het kader van mijn holebi- en transgenderbeleid bouw ik een tweesporenbeleid uit dat enerzijds gericht is op het opsporen en wegwerken van structurele belemmeringen, discriminaties en maatschappelijke weerstanden, en dat anderzijds gericht is op het empoweren van de doelgroep zelf. Hierbij heb ik veel oog voor deelgroepen binnen de holebi- en transgenderpopulatie.

Ik zet verder in op kennisuitbouw rond de leefsituatie van de betrokken doelgroep. Zo maak ik de resultaten bekend van een tweede editie van de Zzip-enquête die, zoals in 2005, de leefsituatie schetst van holebi's in een brede waaier aan maatschappelijke domeinen. Via het nieuwe Steunpunt Gelijkekansenbeleid laat ik, onder meer, de problematiek rond geweld tegen holebi's verder uitdiepen en de arbeidsmarktparticipatie en –positie van transgenders in kaart brengen.

Met het oog op een verhoogd welbevinden van jonge holebi's, plan ik concrete initiatieven die scholen en leerkrachten ertoe aanzetten om holebiseksualiteit bespreekbaar te maken en van hun instelling een holebivriendelijke omgeving te maken. Ook binnen de jeugdsector scherp ik de aandacht voor dit thema aan.

Voor het verhogen van het welbevinden van oudere holebi's wacht ik de resultaten in van de ‘Roze belweek’. Op basis van de concrete noden die tijdens deze campagne werden genoteerd, zal ik, in overleg met onder meer de minister van Welzijn, de verdere richting die ik met dit specifieke beleidsthema bepalen.

Binnen het transgenderthema maak ik een informatiebrochure voor werkgevers van transgenders. Ook wil ik een pilootproject steunen voor de oprichting van een contactpunt waar transgenders terecht kunnen voor informatie en praktisch advies rond onder meer administratieve procedures en hulpverlening.

Ik start ook met de organisatie van een internationale mensenrechtenconferentie rond de holebi- en transgenderthematiek en sluit hiertoe aan bij de World Outgames die in 2013 in Antwerpen georganiseerd worden.

Tot slot wil ik extra inzetten op het bestrijden van geweld tegen holebi's. Ik onderzoek welke instrumenten nodig zijn om gericht en proactief tegen dit fenomeen op te kunnen treden en zet hier rond een actieplan op.

Integrale toegankelijkheid. In het kader van de uitvoering van de Toegankelijkheidsverordening start ik, op basis van een concreet stappenplan, met de procedure, zoals bepaald in artikel 34 ervan, tot installatie van een verplicht adviessysteem. Ook plan ik in 2012, samen met mijn collega van Ruimtelijke Ordening een eerste evaluatie ten gronde om de doeltreffendheid van deze verordening na te gaan. Afhankelijk van de resultaten zal ik mijn flankerende beleid en ondersteunende instrumenten verder op punt stellen.

Om het concept ‘Universal Design’ binnen de Vlaamse architectuuropleidingen breder bekend te maken organiseer ik – na ruim overleg met betrokken docenten – een tweede editie van de wedstrijd rond dit thema. Ook wordt de laatste hand gelegd aan de vernieuwde databank ‘Toegankelijk

Vlaanderen? die ik in 2012 officieel zal lanceren bij het brede publiek en via het OCM-proces zal promoten bij de relevante beleidssectoren.

Op niveau van het nieuwe beleidsthema toegankelijkheid van informatie, zet ik alvast verder in op het organiseren van vormingstrajecten voor webbouwers.

Tot slot investeer ik verder in een doorgedreven structurele en gecoördineerde samenwerking met een aantal sleutelactoren op het terrein, zoals het Vlaamse expertisecentrum Enter, de provinciale adviesbureaus, evenals Intro.

Nieuwe Vlamingen en Brusselaars. Ik financier en ondersteun opnieuw projecten om het genderbewustzijn, waarvan hoger sprake, ook te laten doorwerken op de groep van nieuwe Vlamingen en Brusselaars. Op meta-niveau plan ik, net zoals dit in 2011 gebeurde rond levensbeschouwelijke symbolen, een aantal gesprekken rond holebi-aanvaarding en genderverwachtingen.

Partnerschappen. Ik blijf aandacht hebben voor een sterke structurele samenwerking met het middenveld, het academisch niveau en de andere bestuursniveaus en stuur waar nodig bij. In 2012 start een nieuw mandaat voor het Steunpunt Gelijkekansenbeleid. In vergelijking tot het vorige zal dit nieuwe Steunpunt zijn onderzoeksradius uitbreiden naar het thema 'handicap' en zal het thema 'discriminatierecht' sterker worden geëxpliciteerd.

Om de rol van de middenveldorganisaties t.a.v. het Vlaamse genderbeleid scherp te stellen, onderzoek ik hoe we het gendermiddenveld beter kunnen afstemmen op het Vlaamse gelijkekansenbeleid. Voor het toegankelijkheidsbeleid wordt gewerkt aan een plan van aanpak met het oog op een eventuele decretale verankering van een aantal sleutelactoren in dit beleidsveld.

Op internationaal vlak zet ik verder in op de vertegenwoordiging van het Vlaamse gelijkekansenbeleid binnen een aantal gendergelieerde organen en blijf ik onder meer het ambtelijk holebi-netwerk verder actief voeden. Voor handicap activeer ik de werkzaamheden van het Vlaamse 'Focal Point' voor de implementatie en opvolging van het IVPRH, ook in interfederale context.

Beeldvorming. Om de aanwezigheid van kansengroepen in de media op een niet-stereotyperende wijze te bevorderen, zet ik verder in op de expertendatabank.

Het gelijkebehandelings- of antidiscriminatiebeleid

In 2012 omkader en coördineer ik verder de Meldpunten Discriminatie. In afwachting van de aanduiding van een onafhankelijk orgaan voor Vlaanderen hernieuw ik de tijdelijke overeenkomst met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding (hierna CGKR) die de Meldpunten ondersteunen via helpdesk en vorming.

Discriminatierecht is een rechtstak die in volle ontwikkeling is, en die steeds meer impact heeft op beleid en samenleving. Daarom heb ik dit thema mee opgenomen als een specifiek onderzoeksstuk in het nieuwe Steunpunt Gelijkekansenbeleid. 2012 wordt ook een beslissend jaar voor de oprichting van een onafhankelijk orgaan. Ofwel lukt men er in, uiterlijk juni 2012, om interfederaal dergelijk orgaan in te richten, ofwel lukt men daar voor deze datum niet in, en dan zal ik onmiddellijk de nodige initiatieven nemen om een eigen Vlaams orgaan op te richten.

Inleiding

Werken aan Gelijke Kansen, werken aan een samenleving waarin elke burger de mogelijkheden krijgt om zich te ontplooiën in studie, werk en vrije tijd, vraagt inspanningen binnen alle Vlaamse beleidsdomeinen. Als minister van Gelijke Kansen wil ik hierin een motor zijn, wil ik mijn collega's prikkelen, ondersteunen en hen waar nodig een opstap bieden.

De methode van open coördinatie die ik hiertoe inzet is geen pro forma proces. In 2011 werden de eerste actieplannen voorgelegd en werd duidelijk hoe deze aanpak de krachten bundelt, dynamiek brengt in de samenwerking en op termijn ook echt een verschil kan maken. De trein is aan het rollen. Eind 2012 hebben we zicht op de eerste concrete resultaten.

Intussen werk ik ook verder aan de eigen doelstellingen die het transversale beleid omkaderen, draagvlak en slagkracht geven. Ik ga daarin verder dan het preventief timmeren aan gelijke kansen. We moeten immers erkennen dat burgers vandaag ook tegen feitelijke discriminaties aankijken. Ook daar wil ik gericht op inzetten.

2012 is in een aantal dossiers een sleuteljaar.

Zoals afgesproken evalueren we de toepassing van de Toegankelijkheidsverordening en wordt de Toevla-databank operationeel. 2012 zal ook duidelijk maken op welke wijze Vlaanderen invulling zal geven aan de Europese verplichtingen om een onafhankelijk orgaan inzake antidiscriminatie in te stellen, een verplichting die ook voortvloeit uit artikel 40 van het Gelijkekansendecreet. Het is evident dat in deze discussie ook de toekomstige inbedding van de Meldpunten Discriminatie aan bod zal komen.

2012 wordt ook het jaar waarin ik veel verwacht inzake 'handicap'. In de zomer 2011 heeft de Vlaamse Regering mij de toestemming gegeven hiervoor een extra medewerker aan te werven. Het zal diens taak zijn om in eerste instantie de redactie van actieplannen rond dit thema voor alle Vlaamse beleidsdomeinen mee te voeden, en te coördineren.

2012 is ook het jaar waarin ik het gendermiddenveld zal doorlichten. Ik wil daarbij nagaan op welke wijze het huidige gefinancierde middenveld ook het gehele middenveld vertegenwoordigt, nagaan op welke wijze deze organisaties werkelijk en performant mee bijdragen aan de uitvoering van het Vlaamse gelijkekansenbeleid. Ook mijn beleid rond seksuele identiteit krijgt verdere invulling. Mee door de recente voorvallen van geweld tegen holebi's, en in het algemeen tegen mensen die niet aan de stereotype genderverwachtingen voldoen, ga ik bekijken op welke manier ik hier, al dan niet op termijn, het verschil kan maken door deze problematiek duidelijk mee te nemen binnen mijn verschillende beleidsdomeinen. Gelijke Kansen zal hier een trekkende rol in spelen.

I. Het gelijkekansenbeleid

A. De horizontale component van het Vlaamse gelijkekansenbeleid

SD 1 Alle Vlaamse beleidsdomeinen integreren een gelijkekansenperspectief in hun werking

OD 1.1 Het opstellen van een Masterplan Gelijke Kansen waaraan wordt meegewerkt door alle Vlaamse ministers en in nauw overleg met het middenveld

In het Vlaamse gelijkekansenbeleid wordt gewerkt met de open coördinatiemethode (hierna OCM) voor het integreren van een gelijkekansenperspectief in elk Vlaams bevoegdheidsdomein. Essentieel aan deze werkwijze is dat de verschillende leden van de Vlaamse regering gezamenlijk doelstellingen afspreken, waarna elk van hen verantwoordelijk is voor de realisatie ervan binnen het eigen bevoegdheidsdomein. Het geheel wordt onderbouwd en begeleid door de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen waarin alle betrokken beleidsdomeinen zijn vertegenwoordigd. Vanuit mijn bevoegdheid sta ik in voor de coördinatie van het geheel en voed ik het proces inhoudelijk.

Realisaties 2011

Het doelstellingskader 2011-2014 dat in 2010 voor de thema's 'gender', 'seksuele identiteit' en 'fysieke toegankelijkheid' is vastgelegd, is door de Commissie Gelijke Kansen – en onder intense begeleiding van GKV – vertaald naar actieplannen. Deze 'Actieplannen 2011-2012 in het kader van de toepassing van de open coördinatiemethode in het Vlaamse gelijkekansenbeleid' zijn op 29 april 2011 aan de Vlaamse Regering voorgelegd en vervolgens aan de leden van het Vlaamse Parlement overgemaakt. Het gaat in totaal om 114 actieplannen, waarvan 27 betrekking hebben op het thema 'toegankelijkheid', 67 op het thema 'gender', 26 op het thema 'seksuele identiteit' en zes op het implementeren van doelstellingen die betrekking hebben op meerdere thema's. In vergelijking met de vorige reeks actieplannen, valt een sterke kwalitatieve progressie vast te stellen, en dit zowel in de mate waarop veel *voorgestelde* acties effectief operationele stappen zijn, gericht op de implementatie van de geformuleerde doelstellingen, als in de kwaliteit van de initiatiefuitwerking zelf.

Daarnaast is het doelstellingskader rond het nieuwe gelijkekansen thema 'handicap' verder afgewerkt. De agendering ervan op de Vlaamse Regering is voorzien voor het najaar 2011.

De Commissie Gelijke Kansen is opnieuw samengesteld bij Ministerieel Besluit op 25 februari 2011. Er zijn een aantal extra leden aangeduid vanuit agentschappen en specifieke entiteiten die eerder nog niet vertegenwoordigd waren, maar vanuit welke hoek de instroom van specifieke expertise gewenst was. De commissie is ook uitgebreid met vertegenwoordigers relevant voor de nieuwe OCM-thema's 'handicap' en 'toegankelijkheid van informatie'.

Budgettaire weerslag

Voor de ondersteuning bij de voorbereiding van een doelstellingskader m.b.t. 'handicap' en 'toegankelijkheid van informatie' is een opdracht toegekend aan Ernst & Young voor een bedrag van 28.737,50 euro (BA AI000, begrotingsjaar 2010).

Beleidsopties en -initiatieven 2012¹

OCM-werking voor 'gender', 'seksuele identiteit' en 'fysieke toegankelijkheid'. Voor de thema's 'gender', 'seksuele identiteit' en 'fysieke toegankelijkheid' voorziet het OCM-proces in 2012 geen oplevering van officiële sleuteldocumenten, met name een doelstellingskader, actieplannen of verslagfiches. Tijdens de bijeenkomsten van de Commissie Gelijke Kansen wordt dus in eerste instantie gewerkt aan expertise-opbouw en aan de follow-up en realisatie van de generieke actieplannen die in 2011 zijn bepaald. In het najaar 2012 starten de commissieleden met de voorbereiding van de verslagfiches en met de opmaak van nieuwe actieplannen voor 2013-2014. Beide bundels documenten worden verwacht in het voorjaar van 2013.

¹ Met deze initiatieven geef ik uitvoering aan ViA, strategische doelstelling 53, sleutelprojecten 1 en 4.

Ik voorzie in dit verband ook bilaterale gesprekken met mijn collega-ministers, om zo de voortgang in de uitwerking van de actieplannen mee te stimuleren.

OCM-werking voor ‘handicap’ en ‘toegankelijkheid van informatie’. Na bepaling van het OCM-doelstellingenkader ‘handicap’ door de Vlaamse Regering, vertaalt de Commissie Gelijke Kansen dit, medio 2012, naar actieplannen. Vervolgens gaat ook het proces rond de ontwikkeling van het OCM-doelstellingenkader ‘toegankelijkheid van informatie’ van start (zie ook SD 12).

Budgettaire weerslag

Voor de uitbouw van het nieuwe thema ‘handicap’ binnen het gelijkekansenbeleid (en dus onder meer voor de realisatie van het OCM-proces ter zake), keurde de Vlaamse Regering op 22 juli 2011 de werving goed van één extra medewerker binnen GKV. Hiervoor wordt 65.000 euro recurrent overgedragen van het programma AI Gelijke Kansen naar de personeelskredieten van het departement DAR.

OD 1.2 De maatschappelijke vooruitgang op het vlak van gelijke kansen in Vlaanderen, wordt gemonitord.

Om een grondig en betrouwbaar zicht te krijgen op de maatschappelijke vooruitgang op het vlak van gelijke kansen in Vlaanderen, is er nood aan indicatoren en aan data.

Realisaties 2011

Het Steunpunt Gelijkekansenbeleid voerde in 2011 een nulmeting uit op basis van de genderindicatoren die het in mijn opdracht ontwikkelde. Via periodieke metingen wil ik zowel de algemene maatschappelijke evoluties als de concrete situatie op niveau van de OCM-doelstellingen in kaart brengen. De resultaten van de nulmeting worden in het najaar 2011 publiek gemaakt.

Voor ‘seksuele identiteit’ is in 2010-2011 voor de tweede maal het grote ‘Zzip-onderzoek’ naar de leefsituatie van holebi’s in Vlaanderen gehouden. De resultaten worden najaar 2011 voorgesteld. In het kader van dit onderzoek is een beperkte set van indicatoren ontwikkeld die het opvolgen mogelijk maakt van evoluties op het vlak van de maatschappelijke situatie en het welbevinden van holebi’s in Vlaanderen en Brussel.

Voor het thema ‘handicap’ besteedde ik een opdracht uit tot het ontwikkelen van gelijkekansenindicatoren en het verrichten van een eerste nulmeting. Deze indicatoren zullen enerzijds geënt zijn op het OCM-doelstellingenkader ‘handicap’ en het anderzijds op de ambities geformuleerd in het IVRPH (zie SD 6).² Deze opdracht is gegund maar kan pas echt van start gaan eens het OCM-doelstellingenkader door de Vlaamse Regering is goedgekeurd.

Budgettaire weerslag

De nulmeting op basis van de genderindicatoren en de organisatie van het Zzip-onderzoek maken deel uit van de reguliere opdracht van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 15). Voor de opmaak van gelijkekansenindicatoren ‘handicap’ en de uitvoering van een eerste nulmeting is een opdracht uitgeschreven en toegekend aan Ernst & Young voor een bedrag van 72.418,50 euro (B.A. AI001, begrotingsjaar 2010).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

In 2012 worden de handicapindicatoren en de resultaten van de eerste nulmeting bekendgemaakt.

In de oproep voor de oprichting van een nieuw Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 15) heb ik de uitvoering van de éénmetingen op basis van de gender- en handicapindicatoren als verplicht te verrichten onderzoeksprojecten opgenomen, net zoals de realisatie van een derde editie van het Zzip-onderzoek in 2015.

Budgettaire weerslag

De nulmeting voor ‘handicap’ maakt deel uit van de hierboven vermelde opdracht die ook de aanmaak van indicatoren ‘handicap’ omvat.

² Met dit initiatief geef ik uitvoering aan ViA, strategische doelstelling 53, sleutelproject 4.

OD 1.3 Het implementeren van een gelijkekansenperspectief in alle Vlaamse bevoegdheidsdomeinen via de toepassing van de OCM wordt versterkt door een systematische screening van en advisering bij sleutelteksten in het beleidsproces

Ik ontwikkel mee een instrument dat beleidsmakers toelaat de impact van beleidsmaatregelen op de verschillende kansengroepen van het gelijkekansenbeleid in te schatten. Ik sluit hierbij aan bij bestaande instrumenten (zoals JOKER binnen het jeugdbeleid) en op de plannen van mijn collega's om andere sectorale regelgevingstoetsen te ontwikkelen (zoals dat binnen het Armoedebeleid en binnen Duurzame Ontwikkeling het geval is). Met het oog op minimale administratieve lasten en een maximaal effect is het de bedoeling om tot een geïntegreerde toets te komen die deel gaat uitmaken van de bestaande RIA.

Realisaties 2011³

Omwille van gelijklopende intenties is er een werkgroep opgericht, die wordt gecoördineerd door het beleidsdomein Duurzame Ontwikkeling, samengesteld uit vertegenwoordigers van verschillende betrokken beleidsdomeinen. Er wordt gewerkt op basis van een ontwerp van 'Duurzaamheidstoets' van het Steunpunt Duurzaam Ontwikkeling en die – naar Europees voorbeeld – naast een economisch en ecologisch luik ook een sociaal luik omvat. Het sociale luik wordt nu verder uitgediept onder de vorm van een quickscan en een uitgebreide vragenlijst op basis waarvan de impact van beleidsmaatregelen op de verschillende kansengroepen in onze samenleving kan worden ingeschaald. Op die manier beoogt de werkgroep de ontwikkeling van één geïntegreerde toets.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Het traject richting geïntegreerde toets wordt verdergezet, onder aansturing van het beleidsdomein Duurzame Ontwikkeling en in ruggespraak met de dienst Wetsmatiging (Bestuurszaken). Vanuit GKV wordt – in samenwerking met het middenveld en experts op academisch niveau – de expertise aangeleverd, nodig om de sociale dimensie van deze toets verder inhoud en diepgang te geven voor de kansengroepen van het gelijkekansenbeleid.

B. De verticale component van het Vlaamse gelijkekansenbeleid

1 Gendermechanismen verhinderen niet langer gelijke kansen.

SD 2 De Vlaamse samenleving streeft naar een maatschappij waarin gendermechanismen niet langer voor ongelijke kansen en ongelijkheid zorgen.

OD 2.1 Het creëren van genderbewustzijn bij de Vlaming

Realisaties 2011⁴

Zoals ik in mijn vorige beleidsbrief stelde, vergt het creëren van een genderbewustzijn bij het brede publiek een doordachte en geschakeerde aanpak. Verschillende doelgroepen worden aangesproken via verschillende kanalen en verschillende methodieken. Het 'Genderklikactieplan' – zoals we het geheel aan initiatieven noemen – bestaat uit drie luiken.

³ Met dit initiatief geef ik mee uitvoering aan het Vlaams Actieplan Armoede, strategische doelstelling 1.

⁴ Met deze initiatieven geef ik uitvoering aan ViA, strategische doelstelling 53, sleutelproject 2.

Een eerste luik omvat een brede waaier aan projecten die door het middenveld en de lokale besturen worden gerealiseerd voor het bewerkstelligen van een ‘genderklik’. Hiervoor stel ik projectmiddelen ter beschikking. Een aantal van die projecten wordt bedacht door participanten uit het ‘Genderklikteam’, een groep vertegenwoordigers uit het middenveld die op mijn uitnodiging bijeenkomt om mee na te denken over de aangewezen wijze om de ‘genderklikdoelstelling’ te realiseren. In 2011 liepen verscheidene projecten die in 2010 van start gingen.

Zo ontwikkelde het ACV het project ‘G-TV’, dat als doel heeft om vakbondsleden en militanten te sensibiliseren. Filmpjes over ‘gender’ worden verspreid via geijkte communicatiekanalen van de vakbond, en geflankeerd door een website, het ‘G-Magazine’ en een Facebookpagina. GenderatWork stelde een brochure samen om het kleuteronderwijs alert te maken voor de aard en impact van gendermechanismen. De brochure bevat algemene informatie en concrete tips en oefeningen. Çavaria toetste schoolboeken uit het lager onderwijs op gender- en heteronormatieve stereotypen. De ‘genderklik-projecten’ die in 2011 zijn opgestart, zijn het theaterproject ‘Een stap vooruit’, en de interactieve webmodule ‘Jongens en meisjes: bestemming bekend?’ voor het secundair onderwijs. Ook vanuit het allochtone middenveld werden ‘genderklik-initiatieven’ opgezet (zie bij SD 13).

Een tweede luik bestaat uit de ontwikkeling van een ‘Genderklikwebsite’. Die moet het brede publiek op een overzichtelijke, toegankelijke en genuanceerde wijze een inzicht geven in de betekenis van ‘gender’ en de impact ervan op het leven van elk van ons. Naast deze informerende en sensibiliserende functie, fungeert de website ook als communicatie-instrument. Geïnteresseerden vinden er informatie over alle initiatieven die in het kader van het ‘Genderactieplan’ worden ontwikkeld.

Een derde luik is de ‘Genderklikcampagne’. Die verloopt in twee stappen. In een eerste fase organiseer ik een ontwerpwedstrijd, gericht naar derdejaars bachelorstudenten Grafisch Ontwerp en Beeldende Vormgeving. Ik roep hen op om een ontwerp te maken dat bijdraagt tot een genderklik bij jongvolwassenen. Deelname aan deze wedstrijd draagt zo al bij tot een groter genderbewustzijn bij toekomstige beelden- en reclamemakers. Het winnend ontwerp wordt in 2013 gebruikt in de tweede fase van de ‘Genderklikcampagne’.

In de loop van 2011 is, in overleg met hogescholen met een opleiding Grafisch Ontwerp of Beeldende Vormgeving, nagegaan of er een draagvlak bestaat voor dergelijke wedstrijd. Vervolgens is een opdracht uitgeschreven voor begeleiding door een communicatiebureau. Die opdracht is toegekend aan Famous. De oproep tot deelname aan de wedstrijd wordt in oktober 2011 gelanceerd. Het winnend ontwerp wordt in de lente van 2012 bekendgemaakt.

Budgettaire weerslag

De inhoudelijke aanmaak van de ‘Genderklikwebsite’ is uitbesteed aan GenderAtWork (34.001 euro, BA AI000, begrotingsjaar 2010). De technische aanmaak is via een opdracht gegund aan Holoncom (28.717,13 euro, BA AI000, begrotingsjaar 2011). De begeleiding van de Genderklikontwerpwedstrijd is toegewezen aan Famous (23.958 euro, BA AI000, begrotingsjaar 2011).

De initiatieven van het middenveld zijn mogelijk gemaakt met projectmiddelen via BA AI004, en dit zowel in de begrotingsjaren 2010 als 2011: 29.200 euro (‘Gender in Kleuteronderwijs’, begrotingsjaar 2010), 30.000 euro (‘G-TV, kijk verder naar gender’, begrotingsjaar 2010), 67.300 euro (‘Open Boek’, begrotingsjaar 2010), 25.000 euro (‘Een stap vooruit’, begrotingsjaar 2011) en 26.150 euro (‘Webmodule Jongens en meisjes: bestemming bekend?’, begrotingsjaar 2011). Voor de financiering van de initiatieven in het kader van het creëren van een genderbewustzijn bij mannen en vrouwen van allochtone origine, zie OD 13.1.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Het ‘Genderklikactieplan’ groeit in 2012 verder. Een belangrijk element is de Genderklikwebsite. Dit dynamisch sensibiliserings-, informatie- en communicatie-instrument blijft deze hele legislatuur een centrale positie innemen in het ‘Genderklikactieplan’.

De ‘Genderklikontwerpwedstrijd’ loopt van half oktober 2011 tot april 2012, en mondt uit in een publieke prijsuitreiking. Het winnend ontwerp wordt, zoals geschreven, in 2013 ingezet in een

mediacampagne. Ten slotte voorzie ik in 2012 ook projectmiddelen voor initiatieven van het middenveld.

Budgettaire weerslag

In 2012 is opnieuw projectfinanciering mogelijk, via begrotingsartikel AB0/1AI-I-2-A/WT (BA AI004). Het bedrag is afhankelijk van de ingediende projectaanvragen. Voor de financiering van de initiatieven in het kader van het creëren van een genderbewustzijn bij mannen en vrouwen van allochtone origine, zie andermaal OD 13.1. Voor de organisatie van de prijsuitreiking voorzie ik in 2012 een bedrag van 5.000 euro op begrotingsartikel AB0/1AI-I-2-A/WT (BA AI000).

SD 3 Mannen en vrouwen participeren evenwichtig aan het maatschappelijk leven.

Om een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in het maatschappelijk leven te realiseren, richt ik mij tijdens deze legislatuur op een aantal kerndomeinen: de politieke besluitvorming, advies- en bestuursorganen (zowel die gelieerd aan de Vlaamse overheid als die in de privésector) en de werkvloer.

OD 3.1 Aanpassen van de kieswetgeving voor de lokale verkiezingen.

Op 8 juli 2011 stemde het Vlaamse Parlement het decreet houdende de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen en houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (*Belgische Staatsblad* 8 juli 2011). Met artikel 74 en artikel 84, 6° van dit decreet is het ritsprincipe, waarbij minstens 1 man en 1 vrouw de eerste twee lijstplaatsen moeten innemen, doorgevoerd.

OD 3.2 Het verhogen van een evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in advies- en bestuursorganen, en dit zowel in de organen gelieerd aan de Vlaamse overheid als in de privésector.

Realisaties 2011

Advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid. Het Mepdecreet beoogt in alle Vlaamse advies- en bestuursorganen een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen door maximaal tweederde leden van hetzelfde geslacht toe te staan. Hoewel een evenwichtige samenstelling decretaal is verplicht, is de implementatie geen sinecure.

In 2010 engageerde de Vlaamse Regering zich, in het kader van het OCM-doelstellingenkader, tot het effectief uitvoeren van het Mepdecreet én tot het mogelijk maken van de monitoring door middel van de Vliom-databank. Deze doelstelling kreeg in 2011 een vertaling in een generiek actieplan. Ik reken erop dat dit zal leiden tot een juiste en volledige aanvulling van de Vliom-databank en tot additionele initiatieven die een structurele proactieve aanpak garanderen om te vermijden dat nieuw opgerichte organen niet correct worden samengesteld.

In de lente van 2011 stuurde ik mijn collega-ministers een brief met de oproep om de Vliom-databank te controleren, te verbeteren en aan te vullen. Najaar 2011 zal ik een eerste Meprapport voorleggen

Bestuursorganen in de privésector. Op 30 juni 2011 is de Wet goedgekeurd die overheidsbedrijven en beursgenoteerde ondernemingen verplicht om een derde van de mandaten in hun raden van bestuur te reserveren voor het andere geslacht.⁵ Grote beursgenoteerde bedrijven krijgen vijf jaar de tijd om aan

⁵ Wet van 28 juli 2011 tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, het Wetboek van vennootschappen en de wet van 19 april 2002 tot rationalisering van de werking en het

de nieuwe norm te voldoen; kleinere beursgenoteerde bedrijven acht jaar. Overheidsbedrijven zullen reeds vanaf 2012 aan deze regel moeten voldoen vanwege hun voorbeeldfunctie. Deze nieuwe regelgeving creëert allicht een ‘window of opportunity’ voor mijn doelstelling om te werken aan een meer evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in bestuursorganen in de privésector. Dit is een doelstelling die ik vanaf 2012 zal opnemen.

Budgettaire weerslag

De aanpassingen van de Vliom-databank, nodig voor het mogelijk maken van de monitoring van het Mepdecreet, zijn ten laste van het ICT-budget van DAR.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Advies- en bestuursorganen Vlaamse overheid. Het Meppapport van 2011 zal de basis vormen voor verdere stappen in het kader van een meer evenwichtige vertegenwoordiging binnen Vlaamse advies- en bestuursorganen. Het rapport, en de verdere implementatie van het Mepdecreet, wordt besproken in de Commissie Gelijke Kansen, die hierbij wordt begeleid door mijn administratie.

In elk geval verwacht ik dat in de loop van 2012 elk beleidsdomein, en waar nodig de onderliggende entiteiten, over een plan van aanpak beschikt voor een systematische monitoring van de opvolging van het Mepdecreet, en voor het bewerkstelligen van het decretale vereiste evenwicht.

In 2012 maak ik een nieuwe Meppapport om de vorderingen in kaart te brengen.

Bestuursorganen privésector. In 2012 zal mijn aandacht voor een evenwichtige samenstelling van bestuursorganen uitbreiden naar de privésector. Nu overheidsbedrijven en beursgenoteerde ondernemingen wettelijk moeten voldoen aan een evenwichtsvereiste, is te verwachten dat de vraag naar ondersteuning zal toenemen om aan deze vereiste te voldoen. Uit onderzoek en uit Scandinavische voorbeelden blijkt dat het in eerste instantie cruciaal is om over een voldoende omvangrijk, gevarieerd, kwaliteitsvol en zichtbaar ‘bestand’ van potentiële bestuurders te kunnen beschikken, waaruit kan gerekruteerd worden. Om de realisatie van dit bestand te stimuleren, overleg ik met organisaties die zich nu reeds specialiseren in het samenbrengen en opleiden van (vrouwelijke) kandidaat-bestuurders, evenals met werkgevers- en genderorganisaties. Zo wil ik beter weten welke noden er leven, hoe ik kan faciliteren, en op welke wijze de krachten kunnen worden gebundeld. Op basis van de uitkomst van deze consultatie zal ik beslissen over verdere stappen.

Budgettaire weerslag

Een eventuele budgettaire weerslag kan worden opgevangen via begrotingsartikel AB0/1AI-I-2-A/WT, begrotingsjaar 2012.

OD 3.3 Het verhogen van de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen op de werkvloer zodat de loopbaankloof vermindert.

Realisaties 2011⁶

De bestrijding van de loopbaankloof vergt samenwerking tussen meerdere ministers en meerdere beleidsdomeinen. Via dergelijke samenwerking wil ik tegen het einde van de legislatuur komen tot een Vlaams Actieplan ‘Bestrijding van de loopbaankloof mannen-vrouwen’. Voor de opmaak van dit plan zie ik een belangrijke rol weggelegd voor onder andere de SERV, de VLOR, de VLIR, de VLHORA en de onderwijsverstreckers. Ook het Steunpunt Werk en Sociale Economie, VIONA en andere instanties die arbeidsmarktonderzoek verrichten, dienen betrokken te worden.

beheer van de Nationale Loterij teneinde te garanderen dat vrouwen zitting hebben in de raad van bestuur van de autonome overheidsbedrijven, de genoteerde vennootschappen en de Nationale Loterij, *Belgisch Staatblad* 14 september 2011.

⁶ Met deze initiatieven geef ik uitvoering aan ViA, strategische doelstelling 53, sleutelprojecten 3.

Als eerste stap besteedde ik een opdracht uit aan professor Luc Sels (KU Leuven) die, vanuit een grondige analyse van het loopbaankloofgegeven en zijn mogelijke oorzaken, gerichte adviesvragen opstelt voor de SERV en de VLOR. Deze adviesvragen worden verwacht in het najaar 2011.

Naast het initiëren, voeden en ‘trekken’ van het proces dat moet leiden naar een Vlaams Actieplan ‘Bestrijding van de loopbaankloof mannen-vrouwen’, besteed ik in mijn beleid aandacht aan de problematiek dat vrouwen die in een partnerrelatie niet of deeltijds hebben gewerkt, vaak in financiële problemen komen wanneer er aan hun relatie een einde komt. Deze problematiek benader ik op twee manieren. Enerzijds door vrouwen en mannen te informeren over de (financiële) gevolgen van loopbaanbeslissingen op langere termijn. Anderzijds door te werken aan clausules die kunnen worden ingezet bij huwelijks- of samenlevingscontracten om afspraken te maken over compensaties bij een mogelijke relatiebreuk.

In het kader van deze tweede piste, maakte GKV een voorbereidende inventaris en analyse van de mogelijke compensatiemechanismen in onder meer het huwelijksvermogensrecht, het personen- en familierecht en andere relevante rechtstakken. Vervolgens liet ik, op 27 juni 2011, een expertenbijeenkomst organiseren. Het voorbereide werkdocument vormde de basis voor het verdere aflijnen van de mogelijkheden, en voor het opstellen van een plan van aanpak dat vanaf het najaar 2011 wordt uitgevoerd.

Om mannen en vrouwen te informeren over de gevolgen van beslissingen bij het uitstippelen van hun loopbaan, heb ik in 2011 een project goedgekeurd van Zij-kant dat zal uitmonden in een informerende publicatie. De resultaten van dit project zullen zichtbaar zijn in 2012.

Ook maakte ik het project ‘Technoladies en Technogirls’ van Agoria Vlaanderen mogelijk. Het eerste luik, ‘Technoladies’, focuste op de aanwezigheid van vrouwen in de technologische sector. Het project culmineerde in een groots publiek evenement op 25 mei 2011 waarbij een aantal vrouwelijke rolmodellen in de kijker zijn gezet. Het luik ‘Technogirls’ volgt in 2012 en richt zich op meisjes uit het secundair onderwijs en op leerkrachten-in-wording. De doelstelling is om meisjes te stimuleren om een loopbaan (en dus studiekeuze) in de technologiesector te overwegen.

Budgettaire weerslag

Voor de adviesvragen aan de SERV en de VLOR in het kader van het Vlaamse Actieplan ‘Bestrijding van de loopbaankloof mannen-vrouwen’ is een bedrag van 15.098 euro vrijgemaakt (BA AI000, begrotingsjaar 2010). Voor het project ‘Technoladies en Technogirls’ van Agoria Vlaanderen is 60.000 euro voorzien (BA AI004, begrotingsjaar 2011), voor het project ‘Publicatie Loopbaankloof M/V’ van Zij-kant 20.000 euro (BA AI004, begrotingsjaar 2011).

Beleidsopties 2012

In het kader van de voorbereiding van een Vlaams actieplan ‘Bestrijding van de loopbaankloof mannen-vrouwen’ verwacht ik in het voorjaar 2012 een antwoord op de gedetailleerde adviesvragen gesteld aan de SERV en de VLOR. Op basis van hun adviezen bekijk ik welke partners ik op dat moment best bij het verdere proces betrek en op welke wijze.

Najaar 2011 wordt een opdracht gelanceerd voor de opmaak van bruikbare clausules voor het bepalen van compensatieregelingen bij loopbaanbeslissingen die gemaakt zijn in het kader van een betere combinatie zorg-arbeid, maar die bij een eventueel beëindigen van een relatie zware financiële gevolgen kunnen hebben. De clausules zijn bedoeld voor onder andere notarissen, bemiddelaars, advocaten en de centra algemeen welzijnswerk. Zij worden aangevuld met een oplistings van pro’s en contra’s van elke clausule met betrekking tot de impact op andere domeinen (zoals successierechten, schenkingsrechten, registratierechten, ...).

In een tweede fase wordt deze informatie hertaald naar een toegankelijke, korte folder, die het brede publiek – in het bijzonder (toekomstige) partners – moet bewust maken van de gevolgen van hun beslissingen in het kader van de combinatie arbeid en gezin, en die de boodschap brengt dat er oplossingen bestaan om de effecten van dergelijke beslissingen over beide partners te spreiden.

Zij-kant ontwikkelt met mijn steun, en in het kader van 'Equal Pay Day 2012', een publicatie waarin de mogelijke gevolgen van beslissingen op het vlak van studies, werk en gezin worden gekaderd in een langetermijnperspectief. Er wordt toegelicht dat deze beslissingen voor vrouwen en mannen anders kunnen zijn, en dat er steeds op lange termijn een – niet altijd voorzien – effect te verwachten valt. De publicatie wordt meegenomen in de communicatie rond 'Equal Pay Day 2012', maar zal los daarvan ook breed verspreid worden.

In het luik 'Technogirls' van Agoria Vlaanderen wordt niet enkel een 'Girl's Day' georganiseerd waarbij meisjes een bedrijfsbezoek afleggen en een workshop volgen binnen een technologiebedrijf. Vernieuwend is dat leerkrachten-in-opleiding een gendertraining krijgen en voorbereid worden om de participanten aan de 'Girl's Day' te begeleiden. De leerkrachten-in-opleiding worden hierbij ondersteund door vrouwelijke bedrijfsmedewerkers. Er wordt een draaiboek uitgewerkt dat elk deelnemend bedrijf ter beschikking krijgt, zodat het op eigen initiatief de workshop op een later ogenblik kan herhalen.

Budgettaire weerslag

Voor de aanmaak van clausules in het kader van het uitwerken van een compensatieregeling bij loopbaanbeslissingen voorzie ik 30.000 euro (BA AI000, begrotingsjaar 2011).

OD3.4 Versterking van de kwetsbare groep alleenstaande ouders op de arbeidsmarkt.

Realisaties 2011

Er zijn in 2011 geen nieuwe, specifieke initiatieven opgezet ter ondersteuning van alleenstaande ouders op de arbeidsmarkt. Wel blijft de via het Vlaamse gelijkemansbeleid gefinancierde RoSa-website ter ondersteuning van alleenstaande ouders behouden en aan de actualiteit aangepast (www.alleenstaandouders.be).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

De aandacht voor deze kwetsbare groep wordt geïntegreerd in het Vlaams Actieplan 'Bestrijding van de Loopbaankloof', wat een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid moet worden van verschillende ministers.

SD 4 Mannen en vrouwen aanzetten tot een evenwichtige participatie aan huishouden en zorgtaken.

OD 4.1 Het voeren van acties om de genderkloof tussen mannen en vrouwen in het opnemen van ouderschapsverlof te verkleinen.

Realisaties 2011

Op 18 februari 2011 lanceerde ik, samen met mijn collega-minister van Welzijn, de brochure 'Vaders en Ouderschapsverlof'. Deze informatieve en sensibiliserende brochure bevat praktische informatie over de opname van ouderschapsverlof en getuigenissen van vaders die van deze mogelijkheid gebruik maakten. Er wordt ook kort ingegaan op vaderschapsverlof en deeltijds of flexibel werken. Met deze brochure wil ik vaders te stimuleren ouderschapsverlof op te nemen. De verspreiding van de eerste druk van 70.000 exemplaren – er is ook een elektronische toegankelijke versie beschikbaar – gebeurt in samenwerking met Kind en Gezin. Gedurende een jaar ontvangen alle vaders met een pasgeboren kind deze brochure uit handen van een consulent van Kind en Gezin tijdens een huisbezoek. Via de opname van ouderschapsverlof door vaders wil ik mee de stereotiepe rolverdeling tussen vaders en moeders helpen doorbreken. Deze brochure is dus tegelijk ook een uitvoering van het 'Genderklikactieplan' (zie OD 2.1).

Budgettaire weerslag

Aan ontwikkeling en verspreiding van deze brochure werd 19.505,94 euro besteed (BA AI 12.01, begrotingsjaar 2009).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

De brochure ‘Vaders en Ouderschapsverlof’, en de samenwerking met Kind en Gezin, wordt begin 2012 geëvalueerd. Op dat ogenblik wordt ook beslist over een eventuele verlenging van het initiatief.

Vanaf 2012 wil ik het opnemen van ouderschapsverlof door vaders ook stimuleren door mij te richten op de werkgevers (O.D. 4.2). Daarnaast blijf ik verder werken aan een mentaliteitsverandering in de participatie van mannen aan huishoudelijke en zorgtaken door middel van de initiatieven in het kader van het ‘Genderklikactieplan’ (zie O.D. 2.1). Het herkennen en doorzien van gendermechanismen is immers een eerste stap in het doorbreken van onbewuste gendergebonden gewoonten.

Budgettaire weerslag

Een eventuele herdruk van de brochure wordt geraamd op 8.000 euro (AB0/1AI-I-2-A/WT -BA AI001, begrotingsjaar 2012).

OD 4.2 Bedrijven sensibiliseren om meer mannen mogelijkheden te geven om werk en zorg te combineren.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

In 2012 zal ik, na afstemming met de minister van Werk, werkgevers informeren en sensibiliseren over mogelijkheden om de combinatie werk en gezin te vergemakkelijken voor hun werknemers, met bijzondere aandacht voor de vaders. Belangrijk hierbij is om werkgevers bewust te maken van het vooroordeel dat nog wijdverspreid heerst over vaders die meer tijd voor hun gezin willen creëren, door bijvoorbeeld ouderschapsverlof te nemen of tijdelijk promotiemogelijkheden niet te benutten. Onderzoek toont aan dat werkgevers een dergelijke wens van een mannelijke werknemer vaak (onbewust) associëren met een intrinsiek gebrek aan engagement voor de job, terwijl eenzelfde wens bij vrouwen als vanzelfsprekend wordt beschouwd. Dit onbewust genderstigma wil ik wegnemen door middel van sensibilisering. Ik laat goede praktijken verzamelen en organiseer een overleg met de werkgeversorganisaties om samenwerkingsmogelijkheden en verdere stappen af te toetsen.

Budgettaire weerslag

Ik reserveer alvast 30.000 euro op AB0/1AI-I-2-A/WT (BA AI000, begroting 2012).

SD 5 Het uitwerken van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming van mannen en vrouwen (in o.a. media).

Streven naar een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming van ‘mannelijkheid’ en ‘vrouwelijkheid’ in de media, is belangrijk voor het doorbreken van gendermechanismen. Onder SD 16 licht ik mijn beleid ter zake verder toe.

2 Gelijke rechten en kansen voor mensen met een handicap

SD 6 Het thema ‘handicap’ wordt uitgebouwd als volwaardig beleidsthema van het Vlaams gelijkekansenbeleid

Bij het begin van deze legislatuur is ‘handicap’ als nieuw thema aan het gelijkekansenbeleid toegevoegd. Op 22 juli 2011 keurde de Vlaamse Regering de werving goed van één extra medewerker binnen GKV om dit nieuwe beleidsthema ten gronde uit te bouwen.

Intussen is – naast de voorbereiding van het OCM-doelstellingenkader (zie OD 1.1) – al een aantal initiatieven genomen en zijn sleutelprojecten in de steigers gezet die een kader scheppen voor het toekomstige beleid en die een opstap bieden naar een doorstart begin 2012, eens de personeelsversterking een feit is.

OD 6.1 Er wordt een gefundeerde visie ontwikkeld op de problematiek 'handicap'.

De visie waarrond ik het gelijkekansenbeleid rond 'handicap' wil opzetten, ligt besloten in het IVRPH dat in 2009 door België is geratificeerd (zie OD 15.3). Ik streef ook voor personen met een handicap naar een maximale autonome participatie in alle facetten van het maatschappelijk leven. Emancipatie en inclusie zijn daarin sleutelbegrippen. Deze theoretische onderbouw zal gaandeweg vorm en verfijning kennen en vindt nu reeds zijn vertaling in het voorstel van OCM-doelstellingenkader inzake 'handicap' (zie OD 1.1).

OD 6.2 Het gelijkekansenbeleid inzake 'handicap' wordt ondersteund door het middenveld.Realisaties 2011

'Nothing about us without us' – niets over ons zonder ons – is dé kerngedachte van het IVRPH. In Vlaanderen zijn tal van organisaties *van* en *voor* mensen met een handicap actief. Samen met hen wil ik trachten de gebruikersparticipatie aan het Vlaamse beleid op een structurele manier te organiseren en realiseren. Daarom ondersteun ik een subsidieproject, waaraan een twintigtal gebruikersorganisaties deelnemen, dat moet uitmonden in een – door het veld gedragen – advies over de wijze waarop in Vlaanderen deze participatie op een efficiënte wijze kan worden georganiseerd.

Mijn beleid wordt ook in nauwe samenwerking met GRIP uitgebouwd die hiertoe nominatief wordt gefinancierd (zie OD 15.1).

Budgettaire weerslag

Het project 'Versterking van de gebruikersparticipatie' kreeg een subsidie van 60.000 euro (B.A. AI004, begrotingsjaar 2011).

Beleidsopties en -initiatieven 2012

Aansluitend op dit project, en voortbouwend op de conclusies ervan, maak ik een actieplan op om in 2013 deze beleidsparticipatie en medezegging van personen met een handicap in een gepaste structuur definitief te verankeren.

OD 6.3 Het gelijkekansenbeleid inzake 'handicap' is onderbouwd op basis van indicatoren en met beleidsgericht onderzoek.Realisaties 2011

In het huidige Steunpunt Gelijkekansenbeleid is 'handicap' nog geen onderzoeksthema. Daarom zijn ad hoc een aantal onderzoeksopdrachten gegeven. Zo ontving ik in het voorjaar 2011 de resultaten van een onderzoek naar de beleidsparticipatie van personen met een verstandelijke beperking (zie OD 7.1) en werd er een studie gestart met het oog op de ontwikkeling van indicatoren ter monitoring van het handicapbeleid (zie OD 1.2). Ook werden de resultaten opgeleverd van de juridische studie naar de doorwerking van het IVPRH in de Belgische rechtsorde. Deze resultaten worden meegenomen als onderbouw voor het OCM-proces inzake handicap (zie OD 1.1).

In de oproep, in het kader van de oprichting van een nieuw Steunpunt Gelijkekansenbeleid, heb ik 'handicap' wel als een verplichte onderzoekslijn opgenomen (zie SD 15).

Budgettaire weerslag

De financiering van het onderzoek naar de beleidsparticipatie van personen met een verstandelijke beperking gebeurde op begrotingsjaar 2009 (BA12.02 voor een bedrag van 14.128,69 euro). De studie voor het ontwikkelen van indicatoren ter monitoring van het handicapbeleid werd begroot in 2010 op BA AI001 voor een bedrag van 72.418,50 euro.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Vanaf 2012 wordt ‘handicap’ wel als onderzoeksthema opgenomen in de beheersovereenkomst met het nieuwe Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 15). Minimaal wordt verwacht dat er voor dit thema een stand van zaken van de inclusie van personen met een handicap in Vlaanderen wordt opgemaakt en bijkomend onderzoek ter zake wordt aangevangen, dat er een screening van het Vlaams beleid op basis van het IVRPH plaatsvindt, dat de doelstellingen in het kader van de OCM worden gemonitord en dat er onderzoek naar beeldvorming en beleidsparticipatie zal gebeuren.

De indicatoren ter monitoring van het handicapbeleid en de resultaten van de nulmeting, worden in het voorjaar 2012 opgeleverd en zullen helpen de noden en pijnpunten binnen deze beleidstak te detecteren.

SD 7 De participatie van personen met een handicap in de samenleving wordt verhoogd.**OD 7.1 De beeldvorming rond personen met een handicap wordt drastisch gewijzigd.**

Personen met een handicap worden al te vaak op een negatieve, stigmatiserende wijze in beeld gebracht. Om de beeldvorming rond personen met een handicap te wijzigen, wil ik inzetten op het ontkrachten van stereotypen en vooroordelen rond ‘handicap’ en rol doorbrekende sensibiliseringscampagnes.

Realisaties 2011

Aan de hand van een persbericht zijn de resultaten van het onderzoek van het onderzoek van onder meer professor Marc Hooghe (KU Leuven), naar aanwezigheid van personen met een handicap in televisiejournals van VRT en VTM, op de internationale dag van personen met een handicap voor het brede publiek bekendgemaakt. Hierbij werd tevens het handboek voor mediamakers dat GRIP samenstelde onder de aandacht gebracht.

Aanvullend heb ik in het maandblad van de Journalist in december 2010 een artikel laten verschijnen, gewijd aan beeldvorming van personen met een handicap. Dit artikel maakt deel uit van de artikelreeks over beeldvorming van kansengroepen dat beschreven wordt onder SD 16. Eind 2011 plan ik een brochure bedoeld voor journalisten en programmamakers, die gebaseerd is op deze artikelreeks. GRIP zette binnen haar structurele gelijkheidskansensubsidie, een sensibiliserende campagne op over beeldvorming en/of discriminatie van personen met een handicap. De campagne ‘We staan sterker dan we denken’ werd gelanceerd in juni 2011.

Budgettaire weerslag

Voor de artikelreeks (begroting 2010) en de brochure (begroting 2011) verwijs ik naar SD 16. De financiering GRIP wordt onder OD 15.1 besproken.

Beleidsopties en –initiatieven september 2012

In 2012 plan ik verdere initiatieven om de beeldvorming rond personen met een handicap te verbeteren en de strijd aan te gaan met stereotypen en vooroordelen.

OD 7.2 De beleidsparticipatie van personen met een handicap wordt verhoogd.

Realisaties 2011

Het onderzoek naar beleidsparticipatie van personen met een verstandelijke handicap, uitgevoerd door professor Geert Van Hove (UGent) en opgeleverd in het voorjaar 2011, bracht bedroevende cijfers aan het licht. Al bestaat er de nood én wil bij deze doelgroep om deel te nemen aan beleid en politiek, uit het onderzoek blijkt dat slechts drie mensen uit deze doelgroep daadwerkelijk participeren via lokale adviesraden. Het onderzoek staat stil bij valkuilen en knelpunten, omschrijft de culturele en structurele randvoorwaarden tot effectieve beleidsparticipatie, legt de onlosmakelijke link met coaching en vorming en voorziet ook in een aantal buitenlandse goede praktijken (Nederland en Verenigd Koninkrijk).

Gezien het bedroevende resultaat uit het onderzoek heb ik aansluitend een subsidie toegekend aan een project, opgezet door Onze Nieuwe Toekomst (een zelforganisatie van en voor mensen met een verstandelijke beperking), waarbinnen – de aanbevelingen uit het onderzoek indachtig – een aantal sensibiliserende acties voor lokale adviesraden worden opgezet en tegelijkertijd tien mensen zullen worden gecoacht naar een feitelijk mandaat.

Budgettaire weerslag

In de begroting 2011 is voor het project 50.000 euro voorzien (BA A1004).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

De resultaten van bovenvermeld project en de flankerende sensibiliseringscampagne verwacht ik in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen 2012, wat het ideaal moment is om de problematiek nog eens extra in de verf te zetten. Naast de gemeenteraadsverkiezingen, waar personen met een handicap zich evenzeer kunnen kandidaat stellen en meedingen naar een lokaal mandaat, worden immers aansluitend ook de lokale adviesraden opnieuw samengesteld.

3 In Vlaanderen is er respect voor iedereen, ongeacht zijn of haar seksuele identiteit

SD 8 Het verhogen van het welbevinden van holebi's en transgenders.

Realisaties 2011

Op 14 mei 2011, tijdens de 'Belgian Pride', lanceerde ik mijn actieplan 'holebi- en transgenderbeleid'. De kerndoelstelling van dit initiatief was om op een toegankelijke en bevattelijke wijze zoveel mogelijk stakeholders inzicht te geven in de werking die de Vlaamse overheid ter zake ontplooit, en hen op te roepen om hieraan mee te werken.

Budgettaire weerslag

Aan de lay-out en druk van het actieplan holebi- en transgenderbeleid, en een encartage bij het tijdschrift Zizo werd 3.591,89 euro besteed (BA A1000).

OD 8.1 Het uitbouwen van de kennis van de leefsituatie, de specifieke behoeften en het welbevinden van holebi's.Realisaties 2011

Dit najaar wordt de tweede editie van het Zzzip-bevraging – die peilt naar de leefsituatie van holebi's in Vlaanderen – afgerond (zie OD 8.1). Begin december 2011 worden de resultaten voorgesteld op een studiedag.

Budgettaire weerslag

Dit onderzoek behoort tot de reguliere werking van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 15).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Seksuele identiteit wordt ook in het nieuwe Steunpunt Gelijkekansenbeleid opgenomen als onderzoekslijn (zie SD 15).

OD 8.2 De kennis van de leefsituatie, de specifieke behoeften en het welbevinden van transgenders wordt uitgebouwd.Realisaties 2011

Eind 2011 wordt het onderzoek naar het effect van genderroltransitie op de levenskwaliteit van transgenderpersonen afgerond. In dit onderzoek wordt gepeild naar de ingrijpende psychosociale veranderingen van een geslachtsaanpassende behandeling, en de gevolgen op verschillende levenssferen en -fasen. De resultaten worden eveneens voorgesteld op een studiedag.

Budgettaire weerslag

Dit onderzoek behoort tot de reguliere werking van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid en gebeurde in nauwe samenwerking met het Centrum voor Seksuologie en Genderproblematiek aan het UZ Gent (zie SD 14).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Ook 'transgender' blijft een onderzoeksopdracht voor het nieuwe Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 15).

OD 8.3 Het welbevinden van jonge holebi's wordt verhoogd.Realisaties 2011

Op 25 mei 2011 stelde ik de resultaten voor van het 'Open Boek'-project, dat çavaria met de steun van het Vlaamse gelijkheidsbeleid organiseerde. Voor dit project screende de organisatie leermiddelen voor het lager onderwijs op het vlak van gender en heteronormativiteit. Dit leidde tot lees- en lestips voor leerkrachten, ouders en bibliotheken die op zoek zijn naar geschikt materiaal. Daarnaast liet ik ook een checklist opmaken die uitgeverijen moet helpen om stereotypen op het vlak van gender en seksuele identiteit te vermijden. De uitgeverijen – vertegenwoordigd door de Vlaamse Uitgevers Vereniging – ondertekenden een charter dat stelt dat de ze prioriteit zullen geven aan een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming in schoolmateriaal. Zij engageren zich ook om de checklist systematisch te gebruiken, en toe te voegen als een bijlage bij toekomstige auteurscontracten.

Budgettaire weerslag

Dit project kreeg een subsidie van 67.300 euro (AI004, begrotingsjaar 2010).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Vanuit mijn bevoegdheid Onderwijs zal ik het ‘Open Boek’-project inzetten om scholen en leerkrachten aan te moedigen holebiseksualiteit bespreekbaar te maken en om van hun instelling een holebivriendelijke omgeving te maken. Ik heb hier rond expliciete doelstellingen opgenomen in het OCM-doelstellingenkader (zie SD 1).

Ook binnen de jeugdsector scherp ik de aandacht voor dit thema aan. Eind mei 2011 gaf GKV een toelichting op een bijeenkomst van het Platform Diversiteit van het Steunpunt Jeugd, over de wijze waarop jeugdverenigingen kunnen omgaan met heteronormativiteit en gendermechanismen. Samen met de betrokkenen bekijk ik verder op welke wijze ik hen hier verder in kan ondersteunen, bijvoorbeeld via de ontwikkeling van nieuwe spelmethodieken of opleidingen voor jeugdleiders.

Budgettaire weerslag

Voor het ontwikkelen van initiatieven ten behoeve van jeugdverenigingen reserveer ik 40.000 euro (AB0/1A-I-2A/WT, begrotingsjaar 2012).

OD 8.4 Holebi-ouders en wensouders worden ondersteund.Realisaties 2011

Samen met het Antwerpse Roze Huis werkte ik binnen het project ‘Gelijke Ouders II’ verder aan de ondersteuning en empowerment van holebi-ouders en wensouders. Er werden ook initiatieven opgezet met het oog op het sensibiliseren en informeren van het brede publiek en relevante professionele actoren. Zo is een wedstrijd georganiseerd, waarbij literatuurliehebbers zijn opgeroepen om een kinderverhaal te schrijven over holebi-ouderschap. Het winnende verhaal, ‘De mama’s van Sterre’, werd van illustraties voorzien en gepubliceerd. Dit boek, dat feestelijk werd gelanceerd op 30 maart 2011, is een fijn instrument voor holebi-ouders, hun kinderen, maar ook voor kleuterleerkrachten.

Binnen dit thema is ook de ‘Juridische gids over ouderschap voor holebi’s en transgenders’, die ik in 2009 liet aanmaken, herdrukt. Deze publicatie is een heldere en noodzakelijke handleiding voor holebi- en transgender(wens)ouders, en voor anderen die met de thematiek te maken krijgen, zoals advocaten en medewerkers van adoptiecentra. Ook is het een uiterst geschikt instrument voor de zelforganisaties van holebi-ouders die met vragen geconfronteerd worden en die vormingen voorzien.

Budgettaire weerslag

Het project ‘Gelijke Ouders II’ kreeg een subsidie van 50.200 euro (BA AI004, begrotingsjaar 2010). De herdruk van de ‘Juridische gids over ouderschap voor holebi’s en transgender’ kostte 4.409,60 euro (AI000, begrotingsjaar 2011).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Wat OD 8.4 betreft, plan ik in 2012 geen nieuwe initiatieven. Via de ondersteuning van twee edities van ‘Gelijke Ouders’ en de publicatie van de juridische gids heb ik een trein op de rails gezet die momenteel onafhankelijk verder kan. Als er zich echter in 2012, of verder in de legislatuur, onverwachte noden voordoen over het thema ‘holebi-ouderschap’, blijf ik uiteraard alert om daar op in te spelen.

OD 8.5 Het welbevinden van oudere holebi's wordt verhoogd.*Realisaties 2011*

Uit (voornamelijk internationaal) onderzoek blijkt dat oudere holebi's niet enkel een vrij onzichtbare, maar ook een extra kwetsbare groep zijn. Ze worden geconfronteerd met zeer specifieke problemen en noden. Deze wil ik in kaart brengen en er mijn beleidsacties op afstemmen. Daarom gaf ik de opdracht tot het organiseren van een 'Roze Belweek', zoals in 2006 ook in Nederland gebeurde.⁷ Van 23 tot 30 september konden oudere holebi's en hun omgeving hun moeilijkheden, vragen en (positieve) ervaringen telefonisch of per mail signaleren. De belweek is voorafgegaan door een bekendmakingscampagne die bestond uit radiospots op Radio 1 en Radio 2, affiches in onder andere rust- en verzorgingstehuizen, dienstencentra, bibliotheken en bij mutualiteiten, en interventies op evenementen als Rimpelrock en de Seniorendag. Via deze weg wilden we niet enkel een diverse groep aan oudere holebi's bereiken en overtuigen om ons te contacteren. We werkten ook aan het realiseren van een tweede doelstelling: het zichtbaar maken van het bestaan van oudere holebi's bij het brede publiek, inclusief belangrijke deelgroepen als zorgverstrekkers en organisaties die zich richten naar ouderen. Het besef dat oudere holebi's wel degelijk bestaan, is een eerste stap in het doorbreken van – vaak onbewuste, maar nog zeer sterk aanwezige – heteronormativiteit.

Na afloop van de 'Roze Belweek' maakt çavaria een rapport op, waaraan beleidsaanbevelingen worden gekoppeld.

Budgettaire weerslag

Voor de organisatie van de 'Roze Belweek' en de voorafgaande bekendmakingscampagne maakte ik een budget vrij van 49.500 euro (inclusief de aanmaak van een radiospot en andere materialen, maar exclusief de aankoop van radio-uitzendingstijd) (BA A1000, begrotingsjaar 2010). Aan mediaruimte werd 30.557,93 euro (excl. BTW) besteed (BA A1002, begrotingsjaar 2010).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Op basis van de bevindingen die resulteren uit de 'Roze Belweek' wordt bepaald welke verdere initiatieven aangewezen zijn. Ik zal hierbij zeker ook overleg plegen met mijn collega-minister van Welzijn.

Budgettaire weerslag

Eventuele budgettaire noden kan ik opvangen via AB0/1AI-I-2-A/WT (begrotingsjaar 2012).

OD 8.6 Het inzicht in de specifieke situatie van biseksuelen is vergroot en heeft eventueel geleid tot initiatieven ter verhoging van hun welzijn.*Realisaties 2011*

In het kader van het Zzzip-onderzoek (zie OD 8.1) wordt er bij de analyse van de data apart gefocust op het welbevinden en de specifieke situatie van biseksuelen. Uit al beschikbare data weet ik dat 8% van de holebiseksuele respondenten biseksueel is. De volledige dataverwerking wordt in het najaar 2011 afgerond.

⁷ Met de organisatie van deze belweek geef ik mee uitvoering aan mijn engagementen zoals voorzien in het Vlaams ouderenbeleidsplan, zie hoofdstuk 5 (diversiteit en discriminatie).

Budgettaire weerslag

Het Zzzip-onderzoek behoort tot de reguliere werking van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 15).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Op basis van de resultaten van het Zzzip-onderzoek wordt beslist over het opzetten van eventuele verdere beleidsinitiatieven.

Budgettaire weerslag

Afhankelijk van de eventuele noden zal ik budgetten vrijmaken op AB0/1AI-I-2-A/WT.

OD 8.7 Het welbevinden van transgenders wordt verhoogd.Realisaties 2011

Uit gesprekken met het middenveld *en* uit onderzoek van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid blijkt dat er nood is aan het informeren en sensibiliseren van verscheidene sectoren uit het maatschappelijk leven omtrent het transgenderthema. Drie sectoren blijken in dit opzicht prioritair: de werk-, onderwijs-, en gezondheids- en welzijnssector. Ik zal deze legislatuur stapsgewijs te werk gaan in het aanreiken en implementeren van instrumenten in deze sectoren. De werkgelegenheidssector is als eerste aan de beurt.

De voorbereidingen voor de aanmaak van een informatiebrochure voor werkgevers zijn opgestart. In het kader van de toepassing van de OCM heb ik hiervoor de medewerking gevraagd en gekregen van mijn collega-minister van Werk (zie SD 1). Op 30 augustus 2011 vond een werkoverleg plaats tussen GKV, collega's uit het departement Werk en Sociale Economie en de VDAB, vertegenwoordigers uit bedrijven, sociale partners, het holebi- en transgendermiddenveld en de academische wereld. Op basis van de gesignaleerde noden en verwachtingen wordt een brochure aangemaakt.

Budgettaire weerslag

Voor de aanmaak van een brochure wordt een bedrag van 6.000 euro voorzien (BA AI000, begroting 2011).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

De informatiebrochure voor werkgevers wordt gefinaliseerd en verspreid in 2012.

Vanuit het transgendermiddenveld wordt voorts heel uitdrukkelijk de nood gesignaleerd aan een contactpunt waar transgenders terecht kunnen voor informatie en praktisch advies over onder meer administratieve procedures en hulpverlening. Ik wens dit via een pilootproject mogelijk te maken. Het contactpunt zal openstaan voor de brede groep van transgenderpersonen; voor personen die een medisch traject volgen, maar ook voor hen die hierover twijfelen of die geen medische behandeling wensen. Ik betrek in de uitvoering ook de minister van Volksgezondheid.

Het Antwerpse Roze Huis zal werken aan een empoweren van transgenders in de provincie Antwerpen en initiatieven ontwikkelen met het oog op het sensibiliseren en het bekendmaken van het thema bij een breed publiek. Dit maak ik mogelijk via een projectsubsidie.

Budgettaire weerslag

Voor de oprichting van een contactpunt voor transgenders via een pilootproject voorzie ik 40.000 euro (AB0/1AI-I-2-A/WT, begrotingsjaar 2012). Het Roze Huis – Antwerpse Regenboogkoepel ontvangt 18.000 euro subsidie voor zijn transgenderproject (BA AI004, begrotingsjaar 2011).

OD 8.8 Het geweld tegen holebi's wordt voorkomen en bestreden

Een beleidsnota geeft de doelstellingen weer waar een legislatuur lang aan zal gewerkt worden. Het is echter geen statisch kader. Indien er zich tijdens de legislatuur urgente noden manifesteren, moet het

mogelijk zijn om hierop in te spelen en het beleidskader te verruimen. Dit gebeurt momenteel voor het thema 'geweld tegen holebi's'. Herhaalde voorvallen van zware agressie tegen holebi's haalden recent de pers. Uit het Zzzip-onderzoek (zie OD 8.1) van 2011 blijkt dat 35 % van de holebi-respondenten tijdens de voorbije zes maanden een of meer keren geconfronteerd werd met verbale agressie. 18,5 % geeft aan het slachtoffer te zijn geweest van fysieke agressie. Dit zijn cijfers en feiten die niet kunnen genegeerd worden, en die niet corresponderen met het beperkt aantal politionele aangiftes. Uiteraard dragen beleidsinitiatieven die in het kader van de voorgaande OD's ontwikkeld worden en gericht zijn op het vergroten van holebivriendelijkheid en het doorbreken van heteronormativiteit, ook bij tot het voorkomen van geweld tegen holebi's. Ik wil echter een stap verder gaan en de thematiek nog directer benaderen.

In dat kader heb ik in de oproep voor een nieuw Steunpunt Gelijkekansenbeleid opgenomen dat ik een onderzoek verwacht over 'geweld tegen en discriminatie van holebi's in Vlaanderen en Brussel'. Ik wens een kwalitatief onderzoek waarbij de kwantitatieve data uit het Zzzip-onderzoek worden uitgediept en verklaard. Indien praktisch en methodologisch haalbaar, zou ik graag niet enkel het perspectief van slachtoffers, maar ook dat van daders in rekening gebracht zien.

Voorts onderzoek ik welke instrumenten nodig zijn om nog gericht en efficiënter proactief te kunnen optreden, en dit vooral via het onderwijs. Hierbij zal mijn aandacht ruimer gaan dan enkel het voorkomen en bestrijden van geweld tegen holebi's. Er is immers een duidelijke link vast te stellen met uitingen van agressie tegen personen die zich niet aan bepaalde 'genderverwachtingen' houden, zoals transgenderpersonen, of meisjes en vrouwen die 'kort gerokt' zijn.

In deze context heb ik ook in 2011 al een aantal initiatieven genomen. Zo heb ik de burgemeesters, en de korpschefs van de grootsteden samengeroepen om deze thematiek te bespreken, en te zien waar ik, vanuit mijn bevoegdheden een bijdrage kan leveren. Uiteraard heb ik hierover ook met organisaties zoals çavaria, maar ook met nieuwe groeperingen zoals Outrage dergelijke gesprekken gevoerd.

Budgettaire weerslag

Het vermelde onderzoek behoort tot de reguliere werking van het nieuwe Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 15). Eventuele verdere budgettaire noden voor de uitwerking van een beleid tegen geweld op holebi's worden gedragen op begrotingsartikel AB0/1AI-I-2-A/WT.

SD 9 De beeldvorming van holebi's en transgenders is niet-stereotyperend en heeft aandacht voor de diversiteit binnen de holebi- en transgendergemeenschap.

Realisaties 2011

Met een projectsubsidie maakte ik de 'Belgian Pride' mee mogelijk, en heb ik mee de transitie naar een feest van de diversiteit begeleid. Via deze jaarlijkse traditionele optocht stapte de holebi- en transgendergemeenschap zich in al haar verscheidenheid letterlijk in de kijker. De aandacht voor seksuele diversiteit breidde zich in dat weekend uit tot een aantal Brusselse kunsthuzen die samen met de organisatoren van de 'Pride' een aangepast programma aanboden aan hun holebi-, transgender- én heteropubliek. Ook vormde de 'Pride' de aanleiding voor het formuleren van een politieke boodschap. Tijdens thematische activiteiten als workshops, debatten en praatgroepen is stilgestaan bij maatschappelijke knelpunten, en over mogelijkheden voor het beleid en het middenveld om die knelpunten weg te werken.

Budgettaire weerslag

'Belgian Pride' ontving een projectsubsidie van 25.000 euro (BA AI004, begrotingsjaar 2011). Ook vanuit de Brusselbegroting wordt de 'Pride' voor hetzelfde bedrag ondersteund.

Beleidsopties en -initiatieven 2012

Ook de volgende edities van de 'Belgian Pride' wens ik mee mogelijk te maken. Ik zal de organisatie van dit evenement structureel in de begroting opnemen.

Daarnaast wil ik ook een mensenrechtenconferentie mogelijk maken die zal worden georganiseerd aansluitend bij de World Outgames, een grootschalige sport- en cultuurevenement dat in 2013 in Antwerpen wordt georganiseerd en dat holebi's uit de hele wereld samenbrengt. De voorbereidingen voor de financiering bevinden zich momenteel in een eindfase. Ik plan dit evenement mogelijk te maken via een projectfinanciering in 2012 en in 2013.

Budgettaire weerslag

Ik voorzie een bedrag van 25.000 euro voor de 'Belgian Pride' (BA AB0/1AI-I-2-B/WT, begrotingsjaar 2012). In 2012 voorzie ik voor de financiering van de mensenrechtenconferentie een bedrag van 75.000 euro (AB0/1A-I-2A/WT, begrotingsjaar 2012).

SD 10 Ook buiten de Vlaamse grenzen de gelijke kansen van holebi's en transgenders verhogen.

OD 10.1 De Vlaamse voortrekkersrol in de uitbouw van een progressief holebi- en transgenderbeleid in Europa wordt verder uitgebouwd.

Deze doelstelling wordt besproken onder OD 15.3 en OD 15.4.

4 De integrale toegankelijkheid is een sleutelement in de realisatie van een maatschappij met gelijke kansen

SD 11 De publieke ruimte wordt voor iedereen integraal toegankelijk.

OD 11.1 Alle actoren betrokken bij een ontwerp- en bouwproces, zijn vertrouwd met de stedenbouwkundige verordening toegankelijkheid en passen ze correct toe.

Realisaties 2011⁸

Op 18 februari 2011 wijzigde de Vlaamse Regering de Toegankelijkheidsverordening. Om deze wijzigingen bekend te maken bij de primaire doelgroepen van deze verordening heb ik een aantal initiatieven genomen. Zo organiseerde ik een studiedag voor architecten die, gezien de grote belangstelling, najaar 2011 nog wordt herhaald. Daarnaast ontwikkelde en verspreidde ik een nieuwe brochure, en voorzag ik in een samenwerking met de adviesbureaus toegankelijkheid in een bijkomende opleiding voor de stedenbouwkundige ambtenaren. Het Vlaams Handboek Toegankelijkheid en de digitale instrumenten (quickscan en checklist) ondergingen eveneens de nodige aanpassingen zodat zij alle informatie accuraat en conform de wijzigingen kunnen meegeven aan architecten, bouwheren en stedenbouwkundige ambtenaren.

Budgettaire weerslag

Bovenvermelde initiatieven financier ik vanuit BA AI000 (begroting 2010 en 2011) voor een totaal bedrag van 50.950 euro.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Om de doeltreffendheid van de Toegankelijkheidsverordening na te gaan is er in 2012 een evaluatie gepland. In nauwe samenwerking met mijn collega-minister van Ruimtelijke Ordening organiseer ik een bevraging naar de ervaringen van de belangrijkste stakeholders en wil ik de praktische toepassing

⁸ Met deze initiatieven geef ik uitvoering aan ViA, strategische doelstelling 53, sleutelproject 5.

van de Toegankelijkheidsverordening nagaan. De uitgangspunten bij deze evaluatie zijn enerzijds het streven naar integrale toegankelijkheid en anderzijds het streven naar een effectieve en efficiënte regelgeving. Op basis van de resultaten van deze evaluatie wil ik het beleid inzake integrale toegankelijkheid verder op punt stellen.

Budgettaire weerslag

Ik voorzie voor het opzetten van de bevraging middelen op de begroting 2012 (AB0/1AI-I-2-A/WT).

OD 11.2 Een verplicht adviessysteem treedt in werking.

Realisaties 2011

De Toegankelijkheidsverordening voorziet in een verplicht adviessysteem. Hiertoe werd gestart met een denkoefening en analyse rond de erkenningsvoorwaarden en –procedure, te bepalen voor de adviserende instanties. Ik wil deze oefening ook koppelen aan mijn plannen om het werkveld dat in Vlaanderen actief is rond ‘toegankelijkheid’ te hervormen en meer structureel te verankeren. Najaar 2011 werk ik hiervoor een concreet voorstel en stappenplan uit.

Budgettaire weerslag

Deze analyse heeft geen budgettaire weerslag op de begroting.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Op basis van de resultaten van de analyse werk ik in 2012 de formele procedure tot erkenning van de betrokken toegankelijkheidsorganisaties en financieringsmodaliteiten uit.

Budgettaire weerslag

Deze intenties hebben geen onmiddellijke budgettaire weerslag op de begroting.

OD 11.3 Eenieder die bij een ontwerp- en bouwproces betrokken is, is bekend met de filosofie achter het ontwerpconcept ‘Universal Design’ en past deze ook toe.

Realisaties 2011

Eind 2010 startte ik met het vormgeven van een tweede editie van de architectuurwedstrijd ‘Universal Design voor studenten’. In overleg met docenten van verschillende architectuuropleidingen zocht ik naar een formule die zowel inpasbaar is binnen het werkjaar van de ontwerpopleidingen aan de verschillende opleidingsinstellingen, als naar een concept dat maximaal de interesse van architectuurstudenten voor deze wedstrijd en voor de ‘Universal Design’-ontwerphilosofie kan losweken. Om de belangstelling van studenten los te weken, alsook om het prestige van deze wedstrijd te verhogen is ook met internationale partners overlegd. Dit overleg resulteerde in het engagement dat de ‘Architecture for all’-afdeling van de ‘International Union of Architects’ de ontwerpwedstrijd zal ondersteunen.

Voor de lancering van de projectwedstrijd werk ik najaar 2011 een promotieplan uit.

Budgettaire weerslag

Ik voorzie voor de promotie van de wedstrijd een budget van 25.000 euro op begrotingsartikel AB0/1AI-I-2-A/WT.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Deze wedstrijd, die zal plaatsvinden aan het begin van het nieuwe academiejaar, wil studenten uit de verschillende ontwerpopleidingen onderdompelen in de filosofie van ‘Universal Design’. Bij de concrete vormgeving van de wedstrijd wordt er eveneens aandacht aan besteed dat de docenten van de betrokken opleidingen in het initiatief worden betrokken en gemotiveerd worden de filosofie van ‘het ontwerpen voor iedereen’ te laten insijpelen binnen hun colleges.

Budgettaire weerslag

Voor de eigenlijke organisatie van de ontwerpwedstrijd voorzie ik een bedrag van 35.000 euro op de begroting 2012 (BA AB0/1A1-I-2-A/WT).

OD 11.4 Overheidsgebouwen en gesubsidieerde publieke gebouwen vervullen een voorbeeldfunctie op vlak van Integrale Toegankelijkheid.

Realisaties 2011

Verschiedende beleidsdomeinen werkten, binnen het OCM-kader, actieplannen uit om de toegankelijkheid van de eigen infrastructuur of van gesubsidieerde infrastructuur te verhogen. De Vlaamse overheid heeft inzake het verzekeren van fysieke toegankelijkheid een voorbeeldrol te vervullen en kan het zich maar moeilijk veroorloven om middelen ter beschikking te stellen voor infrastructuurwerken die niet zouden voldoen aan de vereisten inzake toegankelijkheid.

Budgettaire weerslag

Deze realisaties hebben geen budgettaire weerslag op de begroting Gelijke Kansen.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

GKV zal de andere beleidsdomeinen verder ondersteunen in het uitvoeren van de actieplannen die de toegankelijkheid van de eigen of gesubsidieerde infrastructuur verhogen.

Vanuit mijn bevoegdheid als onderwijsminister zal ik bijzondere aandacht hebben voor de toegankelijkheid van nieuwe schoolgebouwen. Scholen moeten nu immers meer dan ooit inclusief ontworpen worden om de onderwijsrevoluties inzake meer inclusief onderwijs mogelijk te maken.

Budgettaire weerslag

Deze intenties hebben geen budgettaire weerslag op de begroting Gelijke Kansen.

OD 11.5 Toegankelijkheid wordt gemonitord onder andere via de vernieuwde, meer gebruiksvriendelijke ToegankelijkVlaanderen-databank.

Realisaties 2011

Zoals in mijn vorige beleidsbrief aangekondigd laat ik de databank ‘Toegankelijk Vlaanderen’ fundamenteel hernieuwen. De nieuwe, gemoderniseerde databank verzamelt niet langer enkel toegankelijkheidsinformatie voor bezoekers van publieke plaatsen. Via een gewijzigde methode van screenen wordt de databank ook een sensibiliserend en informerend instrument voor eigenaars en dus een opstap naar feitelijke veranderingen. Daarnaast zijn ook de modaliteiten voorzien om de databank te laten uitgroeien tot het monitoringsinstrument voor het gevoerde toegankelijkheidsbeleid. De vernieuwde databank krijgt zo een zeer centrale rol binnen het transversale en het verticale toegankelijkheidsbeleid.

Het was mijn opzet om begin 2011 een volledig operationele databank klaar te hebben, waarbij de resultaten van de eerste toegankelijkheidsonderzoeken volgens de nieuwe methodiek ook al op de website consulteerbaar zouden zijn. Gezien het zeer complexe karakter liep de ontwikkeling van de databank vertraging op. Momenteel bevindt de databank zich in de fase van het verhelpen aan de –hopelijk – laatste technische bugs.

De technische (informatica)ontwikkeling van de databank gebeurt door HP-Belgacom, inhoudelijk sterk ondersteund door GKV, Enter en in nauwe samenwerking met de provinciale adviesbureaus toegankelijkheid (zie OD 11.6).

Budgettaire weerslag

De ontwikkeling van de databank gebeurt door HP-Belgacom en werd gefinancierd op de begroting 2009. Deze opdracht is in 2011 uitgebreid met één modaliteit, ten bedrage van 30.000 euro, gefinancierd via de begroting van de afdeling Managementondersteunende Diensten van het departement DAR (begrotingsartikel ABO AA0077422).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Het is realistisch te verwachten dat de databank begin 2012 volledig operationeel zal zijn. Aansluitend zal ik voorjaar 2012 een nieuwe campagne houden om de vernieuwde databank aan het grote publiek – en in het bijzonder aan de doelgroep van personen met een handicap en eigenaars van publiek toegankelijke accommodaties – voor te stellen. De databank wordt ook blijvend via de OCM gepromoot, om andere beleidsdomeinen ertoe aan te zetten de toegankelijkheid van hun sector (verder) in kaart te brengen.

Budgettaire weerslag

Ik voorzie voor het uitwerken van een nieuwe promotiecampagne een bedrag van 25.000 euro op de begroting 2012 (ABO/1AI-I-2-A/WT). Het beheer van de databank wordt ook in 2012 opgenomen binnen de jaarplanning van Enter (zie OD 11.6).

OD 11.6 Het toegankelijkheidsmiddenveld wordt een volwaardige partner van het Vlaamse beleid via professionalisering en structurele verankering.

Realisaties 2011 – Budgettaire weerslag

Om een degelijk toegankelijkheidsbeleid te kunnen voeren, is er nood aan inhoudelijke ondersteuning via ervaringsdeskundigheid en technische expertise. Ik zet vanuit mijn bevoegdheid sterk in op de coördinatie, afstemming en professionalisering van het middenveld.

Zoals in mijn vorige beleidsbrief uitvoerig besproken, wordt structureel intensief samengewerkt met:

- Enter, het **Vlaams Expertisecentrum Toegankelijkheid** (364.000 euro, BA AI015), en **Intro** (92.000 euro, BA AI015);
- vier **adviesbureaus toegankelijkheid** (BA AI016): Westkans (46.670 euro), CTPA (46.670 euro), Toegankelijkheidsbureau (69.990 euro) en ATO (46.670 euro);
- Vijf **provinciale steunpunten toegankelijkheid** (BA AI019): 47.075 euro per steunpunt.

Vanuit de **gebruikershoek** wordt het ‘Toegankelijkheidsoverleg Vlaanderen’ nauw bij de beleidsvoering betrokken. In het kader van een subsidieproject, dat afliep in 2011, zijn processen en methodieken uitgewerkt die de samenwerking tussen dit overlegorgaan en de andere partners op het terrein stroomlijnen. Er werd voor dit project 25.000 euro voorzien op BA AI008 van de begroting 2009.

Nieuwe partners. Om een gedragen toegankelijkheidsbeleid te kunnen uitwerken is ook netwerking met de bouwwereld en de sector van architecten belangrijk. Een eerste aanzet was bij het begin van

deze legislatuur het creëren van een overlegplatform tussen bedrijven, ontwerpers, het toegankelijkheidsmiddenveld en de overheid, met name de oprichting (binnen een Europese projectsubsidie, onder meer meegefinancierd vanuit GKV) van het Vlaams Netwerk Toegankelijk Bouwen. Ik heb beslist om het vervolgproject dat dit netwerk nog verder wil uitbouwen en versterken ook te ondersteunen vanuit het Vlaamse gelijkheidsbeleid. Er is voor dit project 40.000 euro voorzien op BA AI008 van de begroting 2011.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Met het oog op een coherent toegankelijkheidswerkveld dat de principes van integrale toegankelijkheid en ‘Universal Design’ eenduidig uitdraagt over gans Vlaanderen, zal ik blijven investeren in een verregaande coördinatie en afstemming van een aantal sleutelactoren op het terrein. Ik zal het Vlaamse toegankelijkheidswerkveld hiertoe waar nodig hervormen en meer structureel verankeren. Deze intentie blijft onlosmakelijk verbonden met de realisatie van het verplichte adviesstelsel dat de Toegankelijkheidsverordening zal ondersteunen.

Het Vlaams Expertisecentrum Toegankelijkheid, Enter. Het komende werkjaar zal Enter onder meer inzetten op de afstemming en coördinatie van de adviserende instanties van het toegankelijkheidswerkveld. Enter houdt ook het Vlaams Handboek Toegankelijk up-to-date en verstuurt in dit kader periodiek digitale nieuwsbrieven. Enter zal ook een belangrijk aandeel nemen in de organisatie en ondersteuning van de ontwerpwedstrijd die in 2012 zal doorgaan (zie OD 11.3). Het beheer van de vernieuwde databank ‘Toegankelijk Vlaanderen’ wordt ook in 2012 nog door Enter opgenomen. Verder zal het de nodige expertise aanleveren om GKV te ondersteunen.

Intro. Intro streeft ook in het volgende werkjaar naar meer toegankelijkheid van evenementen en werkt aan een verbreding van de actieradius via nieuwe sectoren. De belangrijkste uitdaging zal er voor Intro – ondanks de voortreffelijke resultaten die geboekt worden – vooral in bestaan om haar werking in 2012 te kunnen continueren, nu de federale overheid niet langer bereid is om federale loterijmiddelen ter beschikking te stellen. Deze loterijmiddelen werden zeer specifiek gebruikt voor de het project ‘festivals voor iedereen’ waarmee Intro zorg droeg dat personen met een handicap kunnen deelnemen aan culturele festivals, waarvan het grootste deel gelegen in Vlaanderen en Brussel.

De provinciale steunpunten toegankelijkheid. Eind oktober 2011 dienen deze steunpunten een nieuw actieplan in dat, in onderling overleg met mijn administratie wordt besproken. Er zal in deze context een gezamenlijke actie worden uitgewerkt in het licht van de nakende gemeenteraadsverkiezingen. Deze actie richt zich zowel op de feitelijke toegankelijkheid van stemlokalen als op de integratie van toegankelijkheid in de bestuursakkoorden.

De rol van de PST's wordt in 2012 herbekeken in het kader van de bredere herstructurering die ik binnen het toegankelijkheidsmiddenveld wil doorvoeren, en dit in overeenstemming met het Witboek ‘Interne staatshervorming’.

Adviesbureaus toegankelijkheid. De adviesbureaus zetten verder in op de bekendmaking van de Toegankelijkheidsverordening en de toegankelijkheidsadvisering van bouwheren en architecten in hun ontwerpproces.

Gebruikers. Ook in het komende werkjaar zal een gebruikersinbreng verzekerd worden in de werking van Enter en de adviesbureaus.

Nieuwe partners. Het Vlaams Netwerk Toegankelijk Bouwen II wordt middels de Europese projectsubsidie van EFRO ook volgende jaar gecontinueerd .

Budgettaire weerslag

Op de begroting 2012 (AB0-1AI-I-2-C/WT) voorzie ik voor de provinciale steunpunten, per steunpunt 44.550 euro. Enter kan rekenen op 364.000 euro, de adviesbureaus op een totaal budget van 210.000 euro. Voor Intro reserveer ik 92.000 euro.

Assistentiehonden

Realisaties 2011

In overleg met mijn collega-minister van Welzijn is de piste verlaten om de toegang van personen met een assistentiehond tot publieke plaatsen, in uitvoering van het gelijknamige decreet, te regelen via een uitvoeringsbesluit op het Gelijkekansendecreet. Het is immers onmogelijk via dit decreet het gevraagde controle- en sanctiemechanisme te verzekeren. Beter is het decreet van 20 maart 2009 houdende toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond (*Belgisch Staatsblad* 8 mei 2009) aan te passen, zodat de politie – en niet de daarvoor niet bedoelde en niet uitgeruste Meldpunten Discriminatie – bevoegd wordt om inbreuken op het toegangsrecht vast te stellen en strafrechtelijke geldboetes mogelijk worden.

SD 12 Mondelinge, schriftelijke, audiovisuele of digitale publieke informatie wordt voor iedereen leesbaar en verstaanbaar.⁹

In deze legislatuur wordt het toegankelijkheidsbeleid uitgebreid met het thema ‘toegankelijkheid van informatie’. Toegankelijkheid van beschikbare informatie is een essentiële voorwaarde voor iedereen om te kunnen handelen en om te kunnen participeren in deze samenleving. Ik benader dit nieuwe beleidsthema voor het gelijkekansenbeleid in elk geval door verder te streven naar meer toegankelijke en gebruikersvriendelijke websites en door te ijveren voor door iedereen begrijpelijke en verstaanbare overheidsinformatie. Ik neem hierin zelf een aantal bescheiden initiatieven en zorg er via het OCM-proces voor dat dit thema ook een expliciete bekommernis wordt van de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen (zie SD 1).

OD 12.1 Het world wide web wordt integraal toegankelijk.

Realisaties 2011

Eerder deze legislatuur heb ik een eerste initiatief genomen om de toegankelijkheid van private websites te promoten en om het AnySurferlabel ingang te doen vinden in de private sector. Ik heb deze sector een eerste impuls willen geven door aan zestien webdesign-bureaus (die geselecteerd werden uit een zeventigtal inschrijvers) een begeleidingspakket aan te bieden. Dit pakket bestond uit een vorming webtoegankelijkheid voor hun personeel en een begeleiding bij het behalen van het AnySurferlabel voor één van hun op te starten projecten. Begin 2011 heb ik de labels uitgereikt aan de deelnemende bedrijven. Gezien dit initiatief een ruime belangstelling genoot, lanceerde ik tegelijkertijd een herhaling van dit initiatief. Opnieuw hebben zestien bedrijven een gelijkaardig begeleidingstraject kunnen doorlopen.

Eveneens nam ik het initiatief om het Vlaamse web op zijn toegankelijkheid te monitoren. Deze monitor is uitgevoerd met de medewerking van studenten uit meerdere opleidingsinstellingen. Zij zijn voor deze opdracht opgeleid door AnySurfer. De resultaten van deze monitor worden nog in het najaar van 2011 bekendgemaakt.

Budgettaire weerslag

Voor deze initiatieven is respectievelijk 53.380 euro voorzien op de begroting 2010 (BA AI000) en 22.720 euro op de begroting 2011 (BA AI000).

⁹ Met de initiatieven die in het kader van SD 12 ontwikkeld worden, werk ik mee aan een inclusief integratiebeleid. Deze acties zullen worden opgenomen in het geïntegreerd integratiebeleidsplan van de Vlaamse overheid.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Op basis van de resultaten van bovenvermelde monitor enerzijds en het succes achter de lopende begeleidingstrajecten anderzijds, evalueer ik de huidige aanpak en bekijk ik of initiatieven op een meer structureel niveau mogelijk en wenselijk zijn.

OD 12.2 Overheidsinformatie wordt leesbaar en verstaanbaar voor iedereen.

De overheid is er voor iedereen. Een overheid die betrouwbaar wil zijn voor alle burgers moet aan alle burgers kunnen zeggen wat ze doet en doen wat ze zegt. Dit alles op zo'n manier dat het ook begrepen wordt. Dit impliceert onder meer dat de informatie die de overheid verspreidt over haar beleid best leesbaar en verstaanbaar is voor iedereen.

Ik neem deze doelstelling verder op na de aanwerving van de extra medewerker binnen GKV (zie OD 1.1 en SD 6). In de verdere concretisering van deze doelstelling zal ik de reeds opgebouwde expertise binnen de Huizen van het Nederlands maximaal benutten.

OD 12.3 De principes achter Universal Design vinden ingang bij de ontwikkeling van informatie- en communicatietechnologie of communicatiesystemen.

Aan deze beleidsdoelstelling wordt afdoende invulling gegeven door het VAPH. Ik overleg met mijn collega-minister van Welzijn of en op welke wijze ik zijn initiatieven vanuit het Vlaamse gelijkheidsbeleid kracht kan bijzetten.

5 Binnen het gelijkheidsbeleid wordt ingezet op het empoweren van nieuwe Vlamingen

SD 13 Het bestrijden van specifieke problemen die zich voordoen wanneer gendermechanismen en achterstellingsmechanismen op basis van etniciteit elkaar kruisen.¹⁰

In mijn beleidsnota wees ik er reeds op dat er voor arbeidsparticipatie van vrouwen bij nieuwe Vlamingen en Brusselaars een behoorlijk draagvlak is, maar voor de rolverdeling binnenshuis veelal gestreefd wordt naar een meer traditionele rolverdeling. Nochtans is het eerste niet realistisch zonder een meer egalitaire rolverdeling thuis. Er is dan ook nood aan initiatieven die het genderbewustzijn ook bij deze groepen verhogen.

OD 13.1 Het ontwikkelen van een genderbewustzijn bij mannen en vrouwen met een andere origine.

OD 13.2 Mannen en vrouwen aanzetten tot een evenwichtige participatie aan huishoud- en zorgtaken.

¹⁰ Met de initiatieven die in het kader van SD 13 ontwikkeld worden, werk ik mee aan een inclusief integratiebeleid. Deze acties zullen worden opgenomen in het geïntegreerd integratiebeleidsplan van de Vlaamse overheid.

OD 13.3 Het organiseren van discussies tussen adolescente nieuwe Vlamingen (jongens en meisjes) over hun verwachtingen en wensen van mannen en vrouwen in een klassieke en nieuwe relaties.

Realisaties 2011

Aangezien ze in hun uitwerking sterk op elkaar ingrijpen bundel ik de bespreking van deze drie OD's. Er wordt voornamelijk aan gewerkt via subsidiëring van allerlei projecten die uitgaan van de betrokkenen zelf.

Zo is er een documentaire met bijhorende methodiek aangemaakt voor gebruik bij voornamelijk vrouwenwerkingen van allochtone verenigingen. Ook Ella, waarmee het Vlaamse gelijkheidsbeleid structureel samenwerkt, zet via een heel aantal initiatieven in op deze doelstelling. Zo maakt Ella een tournee voor jongeren over 'Love etc. on tour' en werkt hiervoor samen met verschillende scholen, verspreid over een aantal Vlaamse en Brusselse steden. Via de organisatie van workshops wordt aan jongeren de kans gegeven om te reflecteren en met elkaar in gesprek te gaan over, bijvoorbeeld, relaties, toekomstige partner, rolverdelingen in het gezin, seksuele oriëntatie, voorhuwelijkse relaties, gemengde relaties.

Ook maakte ik de realisatie van een interactief videoproject over gender mogelijk, waaraan jongeren van diverse origine participeerden. Ik bereid ook een uitwisselingsdag voor rond het genderthema, gericht op organisaties die werken met nieuwe Vlamingen en Brusselaars.

De met projectmiddelen van GKV (begroting 2009) geïnitieerde baby cursus wordt intussen door vzw Link=Brussel vervolgd, als onderdeel van haar bestaande aanbod voor papa's met andere roots.

Budgettaire weerslag

In het totaal werd 55.900 euro op deze projecten ingezet (BA AI004 – BA AI000, begrotingsjaar 2011), in combinatie met 112.500 euro van lopende projecten (BA AI004, begrotingsjaar 2010).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Ook in 2012 wil ik projecten stimuleren met het oog op het verhogen van het genderbewustzijn bij mannen en vrouwen met een andere origine. De hoger vermelde uitwisselingsdag over 'gender en etniciteit' vindt plaats in het voorjaar en zorgt voor extra inspiratie.

Bij de concretisering van projecten zal ik de minister van Inburgering betrekken.

Budgettaire weerslag

Goedgekeurde projecten zullen gefinancierd worden vanuit AB0/1AI-I-2-A/WT, begrotingsjaar 2012.

OD 13.4 Het verbeteren van het welbevinden van allochtone holebi's.

Realisaties 2011

Zoals eerder aangehaald (OD 13.3) stimuleer ik via allerlei activiteiten de dialoog bij jongeren van allochtone origine over relatievorming. Hierin komt ook het thema seksuele diversiteit ter sprake. Dit is belangrijk: in bepaalde segmenten van de allochtone gemeenschap is holebiseksualiteit een absoluut taboeonderwerp, wat het moeilijk maakt voor allochtone holebi's om voor hun seksualiteit uit te komen en ze open te beleven. De taboestatus van holebiseksualiteit kan ook leiden tot onbegrip en weerstand die zich in het ergste geval uit in verbale of fysieke agressie. Vorig jaar kondigde ik aan dat ik met deze bekommernis in het achterhoofd een nieuw initiatief zou voorbereiden: een lezingenreeks met intellectuelen en kunstenaars uit landen met een moslimtraditie, die er publiekelijk een genuanceerd standpunt innamen over gender en seksuele identiteit. De voorbereidingen voor de opstart van deze lezingenreeks lopen.

In 2011 maakte ik ook een project mogelijk van de Holebikoepel Vlaams-Brabant – vzw Holebihuis, die een projectsubsidie ontving voor het opzetten van een werking naar nieuwe doelgroepen, namelijk allochtone holebi's en transgenders, biseksuelen en holebi's met een mentale handicap.

Budgettaire weerslag

Voor het project 'Op gang brengen van acties naar nieuwe doelgroepen' kende ik een subsidie toe van 30.700 euro (BA AI004, begrotingsjaar 2010).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

In 2012 doe ik opnieuw een oproep bij organisaties die werken voor en met nieuwe Vlamingen en Brusselaars om projecten in te dienen die de dialoog over seksuele identiteit en gender stimuleren. Eveneens zal dit jaar de al in 2011 geplande lezingen worden georganiseerd.

Budgettaire weerslag

Voor deze initiatieven voorzie ik de nodige middelen op AB0/1AI-I-2-A/WT, begroting 2012.

SD 14 Door het voeren van een dialoog op meta-niveau met de doelgroep(en) krijgt het diversiteitsvraagstuk binnen het gelijkemansbeleid de nodige aandacht.

Realisaties 2011

Het diversiteitsvraagstuk verdient een eigen finaliteit binnen het gelijkemansbeleid. Het beleid situeert zich hier vooral op een meta-niveau. Ik wil een brede en constructieve dialoog opzetten met nieuwe Vlamingen en Brusselaars en hun vertegenwoordigers. In 2011 heb ik dit gedaan rond de problematiek van de levensbeschouwelijke symbolen in het onderwijs. Na de uitspraak van het Grondwettelijk Hof op 15 maart 2011, ligt het dossier met betrekking tot het dragen van levensbeschouwelijke symbolen in het onderwijs opnieuw ter behandeling bij de Raad van State. In afwachting van de beslissing van de Raad van State heb ik uitgebreide consultaties uitgevoerd bij experts in diverse relevante disciplines (juristen, filosofen, sociologen, antropologen, onderwijsverstrekkers, vakbonden en belangengroepen). In deze context werden ook nieuwe Vlamingen of Brusselaars gehoord. De informatie uit deze gesprekken zal, na de juridische uitspraak, het maatschappelijke en politieke debat kunnen voeden.

Realisaties 2011

Ook in najaar 2011 en 2012 plan ik een aantal meta-gesprekken om het beleid verder te informeren. In 2011 is geregeld aandacht gegaan naar de problematiek van holebi- en gendergebonden geweld (zie ook OD 8.8). Via deze gesprekken wil ik beter inzicht hebben in de wijze waarop ik, vanuit mijn verschillende bevoegdheden, kan inspelen aan een oplossing ten gronde. Ik denk daarbij in eerste instantie aan een duidelijke inbedding van deze problematiek binnen onderwijs en het jeugdwerk.

6 Generieke initiatieven

SD 15 Het gelijkemansbeleid komt tot stand in samenwerking met verschillende partners en in een multilevelsetting.

Voor de wisselwerking met de academische wereld steun ik vooral op het Steunpunt Gelijkekansbeleid. De beheersovereenkomst met alle huidige steunpunten voor beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek – dus ook die met het huidige Steunpunt Gelijkekansbeleid – loopt eind 2011 af. De Vlaamse Regering besliste in 2011 om verder te gaan met het Steunpuntenprogramma,

bepaalde thema's voor de looptijd 2012-2016 – waaronder het thema Gelijke Kansen – en lanceerde een oproep.

Het toekomstig Steunpunt Gelijkekansenbeleid krijgt een inhoudelijke invulling die is afgestemd op de inhoud van het huidige Vlaamse gelijkekansenbeleid. Het zal werken rond de beleidsthema's 'discriminatierecht', 'handicap', 'gender' en 'seksuele identiteit' (wat ook transgender omvat). De focus in de globale werking van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid wordt: inclusie en gelijk(waardig)heid in de private en in de publieke sfeer. Het toewijzingsproces, dat gecoördineerd wordt door de minister van Wetenschapsbeleid, zal tegen het eind van 2011 worden afgerond. Vanaf 2012 wordt een nieuw Steunpunt Gelijkekansenbeleid actief, op basis van een beheersovereenkomst waarvan de streefdatum voor ondertekening eind 2011 is.¹¹

Budgettaire weerslag

Vanuit de begroting Gelijke Kansen werd in 2011 een bedrag van 149.000 euro toegekend (BA AI017, begrotingsjaar 2011). Op de begroting 2012 voorzie ik 239.000 euro (AB00/1AI-I-2-F/WT) voor het Steunpunt Gelijkekansenbeleid. De verhoging van deze middelen gebeurt via een transfer van begrotingsartikel FB0FC044.

OD 15.1 Het gelijkekansenmiddenveld geeft beleidsondersteuning, doet aan belangenbehartiging en helpt bij de ontwikkeling van expertise over de verschillende beleidsthema's.

Realisaties 2011

Het Vlaamse gelijkekansenbeleid bestaat vijftien jaar. In die hele periode werd nauw samengewerkt met middenveldpartners. Gaandeweg werden een aantal van die organisaties ad nominatim opgenomen in de begroting van Gelijke Kansen. Andere doen regelmatig beroep op projectsubsiëring. De tijd is rijp om een stand van zaken en evaluatie te maken van de wijze waarop middenveld en beleid zich tot elkaar verhouden, welke beleidsondersteuning er vanuit het middenveld verstrekt wordt en hoe de financiering daarvoor georganiseerd wordt. In 2011 kregen de plannen over een onderzoek naar de werking van het, in eerste instantie, gender-, vrouwen- en holebi-middenveld stilaan vorm. Ik zal dit onderzoek in 2012 lanceren met het oog op een eventuele inhoudelijke en financiële herstructurering van de samenwerkingsband tussen overheid en gelijkekansenmiddenveld en een eventueel decretaal kader ter zake.

Budgettaire weerslag

De ad nominatim gesubsidieerde organisaties uit het gender-, holebi, en handicapmiddenveld hadden in 2011 een budgettaire weerslag op het programma AI Gelijke Kansen, ten laste van de volgende begrotingsartikels, met de volgende bedragen:

AI 006 (Rosa)	449.000 euro
AI 007 (Nederlandstalige Vrouwenraad, NVR)	410.000 euro
AI 009 (Gynaika)	122.000 euro
AI 010 (Vrouwen Overleg Komitee, VOK)	49.000 euro
AI 012 (GRIP)	358.00 euro
AI 004 (Ella, voorheen SAMV)	142.000 euro
AI 011 (Çavaria)	359.000 euro

¹¹ Bij de opmaak van de beheersovereenkomst wordt rekening gehouden met de engagementen in het Vlaams Actieplan Armoede, strategische doelstelling 1.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

In 2012 wordt het onderzoek van, in eerste instantie, het vrouwen/gender- en holebimiddenveld gestart.

In overleg met Gynaika is intussen beslist om deze organisatie niet langer ad nominatim te financieren vanuit het gelijkkansenbeleid. In 2012 wordt, als overgangsfase naar een stopzetting in 2013, de financiering afgebouwd.

Budgettaire weerslag

De ad nominatim gesubsidieerde organisaties uit het gender-, holebi, en handicapmiddenveld hebben in 2012 een budgettaire weerslag op het begrotingsartikel AB0/1AI-I-2-B/WT, ten laste van de volgende basisallocaties met de volgende bedragen:

2012

AI 006 (Rosa)	456.000 euro
AI 007 (Nederlandstalige Vrouwenraad, NVR)	425.000 euro
AI 009 (Gynaika)	30.000 euro
AI 010 (Vrouwen Overleg Komitee, VOK)	49.000 euro
AI 012 (GRIP)	364.000 euro
AI 004 (Ella)	142.000 euro
AI 011 (Çavaria)	366.000 euro

OD 15.2 Het provinciaal en gemeentelijk gelijkkansenbeleid krijgt vorm in afstemming met het Vlaams gelijkkansenbeleid.Realisaties 2011

Voor de periode 2010-2011 focusten de provinciale gelijkkansencoördinatoren zich op kwetsbare deelgroepen binnen de aandachtsgroepen van het gelijkkansenbeleid. Meest in de kijker liep het educatief pakket ‘Gender in de blender’ dat lesmateriaal voorziet voor secundaire scholen over gender en identiteit. Het pakket werd herdrukt, verdeeld en geïmplementeerd. De vijf provincies organiseerden in 2010 en 2011 een open en besloten aanbod aan vorming rond het onderwerp (in geselecteerde scholen en daarnaast extern voor geïnteresseerden), en richtten zich in 2011 ook tot de social-profitsector.

Ook participeer ik aan een initiatief van het Instituut voor de Gelijkheid voor Vrouwen en Mannen dat het twintigjarig bestaan van de provinciale gelijkkansenwerking in de kijker zet tijdens een viering op 8 december 2011.

Budgettaire weerslag

Voor elke provincie is er in 2011 een subsidie voorzien van 22.250 euro ten laste van BA AI019.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Vanaf 2012 wordt gewerkt rond een nieuwe inhoudelijke doelstelling. Met de verkiezingen in aantocht, wordt dat het integreren van een gelijkkansenperspectief op het lokale bestuursniveau.

Budgettaire weerslag

Voor elke provincie voorzie ik voor 2012 een subsidie van 22.250 euro ten laste van AB0/1AI-I-2-B/WT (BA AI023).

OD 15.3 Vlaanderen heeft een verhoogde en actieve aanwezigheid binnen internationale instellingen die voor haar belangrijk zijn, in het bijzonder voor de thema's 'toegankelijkheid' en 'handicap'.Realisaties 2011

Gender. In februari vond de jaarlijkse bijeenkomst van de Commission for the Status of Women (CSW, Verenigde Naties) plaats in New York. Mijn administratie nam deel aan de voorbereidingen en vertegenwoordigde het Vlaamse gelijkheidsbeleid op de verschillende panels die zijn georganiseerd rond het thema 'Access and participation of women and girls to education, training, science and technology, including for the promotion of women's equal access to full employment and decent work'. De resultaten van deze veertiendaagse werden achteraf ook verspreid naar het departement Onderwijs. Mijn administratie woonde eveneens de bijeenkomsten van het Steering Committee for Equality between Women and Men (CDEG, Raad van Europa) bij.

Seksuele identiteit. Het 'Governmental Network of LGBT Focal Points' blijft volop uitbreiden. Naast de organisatie van een ad-hocmeeting in het kader van de EU-conferentie, heeft mijn administratie drie bijeenkomsten van het netwerk (Den Haag, Helsinki en Bern) bijgewoond.

In juni 2011 zijn de resultaten van het comparatief onderzoek van mensenrechtencommissaris Thomas Hammarberg, dat ik cofinancierde, rond homofobie en discriminatie op grond van seksuele oriëntatie en genderidentiteit in de lidstaten van de Raad van Europa bekendgemaakt. Eind 2011 worden er een aantal rondetafels georganiseerd over de onderzoeksresultaten.

Handicap.¹² GKV is door de IMC 'Welzijn, Sport en Gezin' bevestigd als Vlaams 'Focal Point' voor het IVRPH. Vanuit die verantwoordelijkheid engageer ik me om de implementatie van het IVRPH te stimuleren en coördineren binnen de Vlaamse beleidsdomeinen. In die zin tracht ik de OCM-doelstellingen (zie OD 1.1) zoveel mogelijk te laten inspelen op de verplichtingen van dit verdrag.

Met het oog op de verplichtingen in artikel 33,1 IVRPH wordt door de IMC 'Welzijn, Sport en Gezin' een interfederaal coördinatiemechanisme opgericht bij de FOD Sociale Zekerheid. Dit coördinatiemechanisme zal functioneren als 'Bureau' samengesteld uit de vertegenwoordigers van de verschillende 'Focal Points'. Het zal een belangrijke rol spelen als 'intrafederaal' overlegorgaan én in functie van Europese en internationale vertegenwoordigingen.

Wat de aanduiding van een onafhankelijk orgaan betreft, in uitvoering van art 33,2 IVPRH, stelde de IMC voor om, in afwachting van een mogelijke interfederalisering van het CGKR (zie OD 17.2.), met deze laatste instelling, en ter vervulling van onze internationale engagements, een tijdelijke samenwerkingsprotocol af te sluiten met die instelling. De verschillende deeltiteiten sloten intussen een dergelijk protocol af met het CGKR – elk met hun eigen modaliteiten. De Vlaamse regering besliste eveneens om dergelijk protocol af te sluiten, maar met de uitdrukkelijke voorwaarde dat er voortgang moet worden gemaakt in het debat inzake de interfederalisering van het CGKR.

Tijdens de eerste helft van 2011 verzorgde mijn administratie namens Vlaanderen de opmaak van het eerste rapport ter opvolging van de implementatie van het IVPRH. Dit rapport werd half juli ter mededeling aan de Vlaamse Regering voorgelegd en eind juli overgemaakt aan het uitvoeringscomité bij de Verenigde Naties. Dit eerste rapport had vooral de bedoeling een stand van zaken op te maken van het huidige Vlaamse beleid inzake handicap.

¹² Met deze initiatieven geef ik uitvoering aan ViA, strategische doelstelling 53, sleutelproject 4.

Budgettaire weerslag

De financiering van het samenwerkingsprotocol, in uitvoering van artikel 33,2 IVPRH, met het CGKR bedraagt op jaarbasis 74.550 euro (berekening via verdeelsleutel). Deze financiering wordt voor 50% ten laste genomen door GKV (37.275 euro, BA AI005, begrotingsjaar 2011) en voor 50% op de bestaande kredieten van Buitenlands Beleid.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Gender. Van 27 februari tot 9 maart vindt de jaarlijkse Commission on the Status of Women plaats in New York. Dit keer wordt gefocust op: ‘The empowerment of rural women and their role in poverty and hunger eradication, development and current challenges’ en ‘Financing for gender equality and the empowerment of women’. Ook dit jaar zal ik input aanleveren ter voorbereiding van deze 56^e sessie en zal mijn administratie er het Vlaams gelijkheidsbeleid vertegenwoordigen. Deze vertegenwoordiging neemt zij ook voor haar rekening op andere internationale fora zoals de Raad van Europa.

In oktober 2012 zal België een nieuw rapport indienen in het kader van het VN-verdrag ter eliminatie van alle vormen van discriminatie van vrouwen (CEDAW). Mijn administratie zal de coördinatie van de Vlaamse input voor het rapport op zich nemen.

Seksuele identiteit. De aandacht op het internationale forum voor de thema’s ‘seksuele oriëntatie’ en ‘genderidentiteit’ blijft groeien. Dit blijkt nog maar eens uit de resolutie over mensenrechtenschendingen op grond van seksuele oriëntatie en genderidentiteit die in juni 2011 door de VN-mensenrechtenraad werd goedgekeurd. Het ‘Governmental Network of LGBT Focal Points’, dat steeds meer legitimiteit krijgt als informeel netwerk, blijft daarom een prioriteit voor GKV. Het zal ook in 2012 tweemaal samenkomen.

Handicap. In 2012 volg ik, in samenwerking met het daartoe opgerichte interfederale coördinatiemechanisme, de evoluties op Europees en internationaal vlak verder op. Ik ga er van uit dat er extra aandacht zal gaan naar de Europese Unie die volop haar beleid in lijn met de verplichtingen van het IVRPH wil brengen. Ik kijk ook uit naar de commentaren van het VN-comité ter uitvoering van het IVRPH en zal zijn beleidsaanbevelingen dan ook ter harte nemen en aanwenden binnen de werkzaamheden van de OCM. De verdediging van het rapport staat gepland in 2013.

Als ‘Focal Point’ voor Vlaanderen zal ik, in navolging van artikel 33,3 van het IVRPH, ook structuren opzetten om een maximale participatie van mensen met een handicap te garanderen. Ook daartoe startte ik enkele initiatieven op die hun verdere uitwerking kennen in 2012 en 2013 (zie OD 6.2).

OD 15.4 Vlaanderen neemt een sterke positie in tijdens het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie in het najaar 2010.

Realisaties 2011

Van 1 juli 2010 tot 31 december 2010 was België voorzitter van de Raad van de Europese Unie. Ook al speelde ik hier – voor wat mijn bevoegdheid Gelijke Kansen betreft – geen hoofdrol, ik wilde deze gelegenheid niet voorbij laten gaan om het Vlaams gelijkheidsbeleid in de kijker te zetten. Op 17 november 2010 organiseerde ik – aansluitend op de ‘Equality Summit’ – een eendaagse conferentie over ‘LGBT and education’ voor Europese beleidsmakers en vertegenwoordigers van het middenveld uit alle Europese lidstaten, die actief zijn rond gelijke kansen, jeugd en onderwijs. Via lezingen en workshops met internationale en Vlaamse onderzoekers en beleidsmakers stond het uitwisselingen van informatie, kennis en ervaringsdeskundigheid centraal. Ter gelegenheid van deze conferentie is ook de Nederlands- en Engelstalige brochure ‘Holebi- en transgenderbeleid in Vlaanderen – een inleiding’ uitgegeven.

Budgettaire weerslag

Voor de organisatie van de conferentie werd 73.000 euro voorzien op de begroting van 2010 (BA AI002). Voor de brochure 'Holebi- en transgenderbeleid in Vlaanderen – een inleiding' werd 24.700 euro voorzien op de begroting van 2010 (BA AI000).

SD 16 De beeldvorming van vrouwen en mannen, van allochtonen en autochtonen, van mensen met en van mensen zonder functiebeperking, van holebi's en hetero's in de media is genuanceerd en niet-stereotyperend.

Realisaties 2011

Om journalisten te ondersteunen bij het werk maken van een genuanceerde beeldvorming van kansengroepen, verscheen er op initiatief van het gelijkekansenbeleid een artikelreeks in 'De Journalist', het maandblad van de Vlaamse Vereniging van Journalisten. In acht artikels kregen de journalisten een beeld van wat stereotyperende beeldvorming van kansengroepen is, wat het doet en hoe het anders kan. Achtereenvolgens werden behandeld: 'gender', 'handicap', 'seksuele oriëntatie', 'transgender', 'etnisch-culturele diversiteit', 'armoede', 'jongeren en ouderen'. Op basis van deze artikelreeks verschijnt er tevens najaar 2011 een brochure voor journalisten en studenten-journalistiek.

Budgettaire weerslag

Deze artikelenreeks werd bekostigd op de begroting 2010 voor 4.000 euro op BA AI000. Voor de brochure voorzie ik een bedrag van 15.000 euro op BA AI000 (2011).

OD 16.1 Journalisten gebruiken de Expertendatabank als een belangrijke bron voor contactinformatie.

Realisaties 2011

De Expertendatabank telt meer dan duizend experts uit de kansengroepen vrouwen, allochtonen en personen met een handicap. Bedoeling is dat de media hier zo vaak mogelijk gebruik van maken, zodat leden van deze kansengroepen vaker en op een niet-stereotyperende wijze aan bod komen in de media. Maandelijks wordt de databank gemiddeld 500 maal geconsulteerd, terwijl de homepage gemiddeld 2000 maal wordt bezocht. Vermeldenswaard is ook dat de VRT er intussen voor gekozen heeft om de experts zelf over te nemen in de eigen databank, om op die manier ook verder invulling te geven aan de diversiteitscriteria in de beheersovereenkomst.

In 2011 ging ook heel wat aandacht naar de promotie van de Expertendatabank bij journalisten. Zo is de homepage attractiever en levendiger gemaakt en ontvangen aangesloten journalisten een maandelijks mailing met nieuws over de databank. Najaar 2011 wordt ook een gloednieuwe advertentie en banner verspreid via kanalen die bestemd zijn voor journalisten.

Ook is er gewerkt aan de uitbreiding van expertendatabank, in samenwerking met de coördinerend minister van Armoedebestrijding. Bedoeling is dat ervaringsdeskundigen in armoede die reeds een aantal jaren actief zijn in een bepaalde sector, en dus over specifieke professionele expertise beschikken, eveneens worden opgenomen in deze databank.¹³

¹³ Met deze initiatieven geef ik uitvoering aan het Vlaams Actieplan Armoede, strategische doelstelling 4.

Budgettaire weerslag

Voor het beheer van de Expertendatabank voorzag ik 59.288,78 euro op de begroting van 2011 (BA AI000). De promotionele activiteiten werden op datzelfde artikel begroot op een 6.582,40 euro.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

In 2012 werk ik verder aan de uitbouw van deze databank, en aan de verdere promotie ervan.

Budgettaire weerslag

Voor het beheer ervan voorzie ik 60.000 euro op de begroting van 2012 (AB0/1AI-I-2-A/WT).

II. Het gelijkebehandelings- of antidiscriminatiebeleid

In uitvoering van het Gelijkekansendecreet, bouw ik naast het preventieve gelijkekansenbeleid ook aan een non-discriminatiebeleid dat feitelijke discriminaties bestrijdt en dus meer reactief van aard is.

SD 17 Feitelijke discriminaties worden bestreden¹⁴

OD 17.1 Het netwerk aan Meldpunten dat feitelijke discriminaties in der minne oplost en met bestaande partnerorganisaties lokale, preventieve acties uitwerkt, is professioneel, gebiedsdekkend, laagdrempelig uitgebouwd.

Realisaties 2011

Een effectief antidiscriminatiebeleid wordt best zo dicht mogelijk bij de burger gevoerd. Daarom ondersteun ik verder het netwerk van Meldpunten Discriminatie, dat werd opgericht binnen de Vlaamse centrum- en grootsteden. Deze Meldpunten verlenen bijstand aan mogelijke slachtoffers van discriminaties en ondernemen acties gericht op het stopzetten van discriminatoir gedrag. Daarnaast zetten ze ook lokale preventieve acties uit.

In 2011 werden elf erkende Meldpunten gefinancierd, twee Meldpunten (Sint-Niklaas en Oostende) ontvingen een subsidie op projectbasis. GKV staat in voor de coördinatie en de inhoudelijke omkadering van dit netwerk, via maandelijkse overlegvergaderingen en vormingen. Daarnaast kunnen Meldpunten, via een samenwerkingsovereenkomst, op het CGKR een beroep doen voor begeleiding in individuele dossiers.

De Meldpunten registreren de door hen behandelde meldingen in Metis, een centraal registratiesysteem dat door het CGKR wordt beheerd. Najaar 2011 wordt – in uitvoering van artikelen 43 en 49 van het Gelijkekansendecreet – een eerste uitvoerig rapport met betrekking tot de meldingen in 2010 aan het Vlaamse Parlement voorgelegd.

De oprichting van een Meldpunt voor het werkingsgebied Brussel heb ik ‘on hold’ gezet. De gesprekken met de stad Brussel hebben niet tot resultaat geleid, vooral door de ruime gebiedsomschrijving die in het uitvoeringsbesluit inzake de Meldpunten is voorzien. Gelet op de definitieve houding van de Vlaamse Regering om inzake de discussie over een onafhankelijk orgaan, in uitvoering van Europese regelgeving en van het Gelijkekansendecreet, een definitieve keuze te

¹⁴ Met de initiatieven die in het kader van SD 17 ontwikkeld worden, werk ik mee aan een inclusief integratiebeleid. Deze acties zullen worden opgenomen in het geïntegreerd integratiebeleidsplan van de Vlaamse overheid.

hebben eind juni 2012 (zie OD 17.2), zie ik af van verdere initiatieven om nog een experimenteel Meldpunt in Brussel te financieren. De toekomstige inbedding van de Meldpunten zal immers samen met de oprichting van dergelijk onafhankelijk orgaan moeten bekeken worden.

Budgettaire weerslag

De erkende Meldpunten financierde ik op de begroting 2010 voor een bedrag van 466.200 euro (BA AI020). Voor het Meldpunt in Sint-Niklaas werd 30.000 euro vrijgemaakt, Oostende ontving 33.000 euro. Voor de vormingen en algemene omkadering werd 6.951 euro (BA AI003) ingezet.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

De Meldpunten zijn begin 2010 erkend voor een periode van drie jaar. In 2012 gaat dus het laatste jaar van deze eerste cyclus in.

De bovenvermelde initiatieven ter professionele omkadering van hun werking, worden ook in 2012 georganiseerd. Tegelijkertijd zal ik, na een grondige evaluatie van hun huidige werking en in het licht van de aanduiding of oprichting van een onafhankelijk orgaan voor Vlaanderen (zie OD 17.2), een toekomstscenario voor deze Meldpunten uittekenen.

Budgettaire weerslag

Voor de financiering van de erkende Meldpunten wordt, voor 2011, 468.000 euro begroot (BA AI020). Voor de proefprojecten wordt, voor 2011, 108.000 euro voorzien (BA AI005).

OD 17.2 Een onafhankelijk orgaan dat in rechte kan optreden in het geval van geschillen met betrekking tot discriminatie is geïnstalleerd.

Realisaties 2011¹⁵

Gelet op de aanslepende federale regeringsonderhandelingen is het niet gelukt om een definitieve doorbraak te bereiken in de keuze om het CGKR te interfederaliseren. In de vorige beleidsbrief vermeldde ik het engagement van de Vlaamse Regering om de initiële deadline van juli 2010 te verlengen en te evalueren voor het zomerreces 2011. Intussen heeft de Vlaamse Regering het standpunt ingenomen om nog één jaar alle kans te geven aan de instelling van een interfederaal onafhankelijk orgaan, maar tegelijk heeft zij ook beslist dat, indien dit uiterlijk juni 2012 niet heeft geleid tot een geschreven akkoord tussen de deelnemende federale en deelstatelijke overheden, de Vlaamse Regering zelf en autonoom uitvoering zal geven aan de verplichtingen die vervat zitten in diverse Europese Richtlijnen en in artikel 40 van het Gelijkekansendecreet.

Om dit proces te begeleiden heb ik aan het Steunpunt Gelijkekansenbeleid gevraagd om hierover een juridische studie te bezorgen, uiterlijk eind 2011.

Budgettaire weerslag

De vermelde juridische studie wordt gefinancierd op de begroting van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 15).

Beleidsopties en –initiatieven 2012

Het is duidelijk dat 2012 in dit dossier een keerpuntjaar is. Ofwel is er interfederaal een doorbraak in de oprichting van een gemeenschappelijk onafhankelijk orgaan, ofwel niet. In dat laatste geval ben ik het engagement aangegaan om voor het zomerreces van 2012 een eerste ontwerp van decreet houdende de oprichting van een eigen onafhankelijk orgaan ter goedkeuring aan mijn collega-ministers voor te leggen met de bedoeling dit decreet in werking te laten treden op 1 januari 2013. Gelet op het belang van dit dossier zal ik uiteraard ten gepaste tijde ook het Vlaams Parlement

¹⁵ Met deze initiatieven geef ik uitvoering aan ViA, strategische doelstelling 53, sleutelproject 7.

betrekken, zowel bij de uitwerking van de architectuur van een interfederaal orgaan, als bij de inrichting van een Vlaams equivalent.

Budgettaire weerslag

De eventuele studies die ter begeleiding van dit proces worden uitgeschreven, worden begroot op AB0/1AI-I-2-A/WT. De kosten verbonden aan de oprichting van een onafhankelijk orgaan worden gedragen vanuit de algemene middelen.

OD 17.3 Via samenwerkingsovereenkomsten, zijn de Meldpunten ingebed in een stevig netwerk met alle actoren die een rol kunnen spelen bij de bestrijding van discriminatie.

Realisaties september 2011

In afwachting van de aanduiding of oprichting van een instelling die voor de Vlaamse bevoegdheden, en in uitvoering van het Gelijkekansendecreet, als onafhankelijk orgaan zal optreden, ligt de voornaamste vorm van samenwerking besloten in een overeenkomst die ik jaarlijks sluit met het CGKR. Via deze overeenkomst begeleidt en ondersteunt het CGKR de Meldpunten in 2011 in de behandeling van concrete dossiers. Ook werd voorzien in de aansluiting op het centrale registratiesysteem Metis.

Daarnaast loopt een samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Inspectie Werk en Sociale Economie. Deze regelt de flow van arbeidsgerelateerde meldingen tussen de Meldpunten, deze Inspectie en het CGKR.

Budgettaire weerslag

De samenwerkingsovereenkomst met het CGKR is gefinancierd vanuit BA AI 003 voor een bedrag van 64.900 euro (begroting 2010). De samenwerking met de Inspectie heeft geen financiële weerslag.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

In afwachting van de oprichting van een onafhankelijk orgaan zal ik ook voor 2012 een overeenkomst sluiten met het CGKR ter professionele omkadering van de Meldpunten Discriminatie.

Wat betreft de arbeidsgerelateerde meldingen continueer ik de samenwerking met de Inspectie.

Budgettaire weerslag

Voor de samenwerking met het CGKR wordt opnieuw een 65.000 euro voorzien (BA AI 003, begroting 2011). De samenwerking met de Vlaamse Inspectie Werk en Sociale Economie heeft geen financiële weerslag.

OD 17.4 De burger kent zijn rechten met betrekking tot discriminaties en vindt zijn weg naar de Meldpunten en andere partners.

Realisaties 2011

Voor de bekendmaking van het antidiscriminatiebeleid en de Meldpunten is verder ingezet op netwerking en multiplicatoreffecten. De Meldpunten Discriminatie maakten hun werking in het eigen werkingsgebied beter bekend door samen te werken met lokaal ingebedde doelgroep- en sectororganisaties. Ook via hun preventieve acties, kregen de Meldpunten langzamerhand meer bekendheid bij het brede publiek.

Beleidsopties en –initiatieven september 2012

De Meldpunten gaan verder op hetzelfde elan. Eens de aanduiding of oprichting van een instelling die voor de Vlaamse bevoegdheden, en in uitvoering van de al gemelde Europese Richtlijnen en het Gelijkekansendecreet, als onafhankelijk orgaan een feit is, moet een algemene communicatiecampagne die het brede publiek inzicht geeft in zijn rechten en hem wegwijs maakt in de wijze waarop Vlaanderen zich in de bestrijding van discriminaties georganiseerd, worden georganiseerd.

Ik zet een vormingsaanbod voor de Meldpunten op zodat ze, in het kader van een Vlaams beleid voor de integratie van Midden- en Oost-Europese (Roma)migranten, adequaat kunnen omgaan met de bestrijding van discriminatie ten aanzien van deze doelgroep.

OD 17.5 Het antidiscriminatiebeleid krijgt een wetenschappelijke onderbouw, evoluties worden gemonitord.*Realisaties 2011*

In 2010 namen de Meldpunten het centrale registratiesysteem Metis in gebruik (zie OD 17.1). In 2011 is de methodiek achter registratie en gegevensverwerking in dit systeem, verder verfijnd. Aldus zullen cijferanalyses uit Metis op termijn mede bepalend kunnen zijn voor de richting die ik mijn non-discriminatiebeleid geef. Ook zullen ze ter beschikking gesteld kunnen worden voor fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Een eerste rapport, wat betreft de meldingen geregistreerd in 2010, wordt najaar 2011 aan het Vlaams Parlement voorgelegd.

Beleidsopties en –initiatieven september 2012

De monitoring van het beleid op basis van registratiesysteem Metis wordt verdergezet.

Terwijl gedurende het voorbije mandaat van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid non-discriminatie eerder impliciet als een onderzoeksitem was opgenomen, voorziet de oproep voor het toekomstig Steunpunt een expliciete onderzoekslijn op dit thema.

OD 17.6 De Vlaamse overheid maakt werk van de invoering van antidiscriminatieclausules bij overheidsopdrachten en in subsidiereglementen.*Realisaties 2011*

Op mijn voorstel werd in het kader van het OCM-proces (zie OD 1.1) door de Vlaamse Regering een generieke doelstelling bepaald voor het integreren van antidiscriminatie-, toegankelijkheids- en diversiteitsclausules in subsidiereglementen. De implementatie van deze doelstelling verloopt in drie fasen. In een eerste fase wordt binnen elk beleidsdomein een inventaris gemaakt van alle subsidiestromen. In een tweede fase wordt binnen elk beleidsdomein in kaart gebracht in welke subsidiestromen het mogelijk en zinvol zou zijn om de vernoemde clausules te integreren. In een derde fase wordt ten slotte beslist over de concrete formulering van de clausules, die vervolgens worden opgenomen in de relevante subsidiereglementen. De eerste twee fasen maken deel uit van het in 2011 opgemaakte generieke ‘Actieplan 2011-2012’. De derde fase wordt opgenomen in een actieplan met als looptijd 2013-2014.

In het kader van het projectsubsidiebeleid binnen mijn bevoegdheid Gelijke Kansen, heb ik reeds een antidiscriminatie-, toegankelijkheids- en diversiteitsclausule opgenomen.

Wat de aandacht voor dergelijke clausules in overheidsopdrachten betreft, ligt de trekkersrol bij het Vlaamse beleidsdomein Duurzame Ontwikkeling. Dat neemt deze focus op in de handleiding voor sociale overheidsopdrachten die eind 2011 verschijnt, en waaraan ook wordt meegewerkt vanuit het Vlaamse gelijkekansenbeleid.

Budgettaire weerslag

De werkzaamheden in dit dossier hebben geen budgettaire weerslag op de begroting van Gelijke Kansen.

Beleidsopties en –initiatieven 2012

De realisatie van het bovenvermelde actieplan voor het integreren van antidiscriminatie-, toegankelijkheids- en diversiteitsclausules in subsidiereglementen, gebeurt in de schoot van de Commissie Gelijke Kansen, en wordt gecoördineerd en begeleid door GKV.

Budgettaire weerslag

De werkzaamheden in dit dossier hebben geen budgettaire weerslag op de begroting van Gelijke Kansen.

Bijlage I Overzicht resoluties en aanbevelingen Vlaams Parlement met betrekking tot het Vlaamse gelijkheidsbeleid

Cfr. Met redenen omklede motie, Vlaams Parlement, *Parl. St.* 204 (2009-2010), nr. 7:

1. Het proces van de open coördinatiemethode nauwgezet opvolgen, met bijzondere aandacht voor de evaluatie van de aflopende actieplannen en het opstellen van nieuwe actieplannen en het Vlaams Parlement daarover op regelmatige basis informeren.
2. De middenveldorganisaties, en in het bijzonder de vrouwenorganisaties, op regelmatige basis betrekken in het kader van het coördinerende en verticale gelijkheidsbeleid.
3. Aandacht besteden zowel aan de algemene problematiek van alle kansengroepen als aan de bijzondere problematiek van bepaalde deelgroepen binnen die kansengroepen binnen het coördinerende en het verticale gelijkheidsbeleid.
4. Onderzoeken welke gebruikers optimaal toegang zouden moeten krijgen tot de expertendatabank en welke initiatieven kunnen leiden tot een hogere consultatiefrequentie van die databank.
5. Onverwijld werk maken van de oprichting van een onafhankelijk orgaan voor slachtoffers van discriminatie, inzonderheid door de interfederalisering van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding en het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen.
6. Het aflopende holebi-actieplan evalueren, een nieuw holebi-actieplan opstellen met bijzondere aandacht voor de specifieke positie van lesbiennes, oudere holebi's, allochtone holebi's en het Vlaams Parlement daarover op regelmatige basis informeren.
7. Een set van bruikbare en relevante indicatoren ontwikkelen, dienstig voor de evaluatie van het coördinerende en verticale gelijkheidsbeleid.
8. Flankerende maatregelen ontwikkelen om in privaatrechtelijke bestuursorganen een meer evenwichtige aanwezigheid van vrouwen en mannen te bewerkstelligen.
9. De VLIOM-databank technisch in orde brengen er erop toezien dat het decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid volledig wordt toegepast.
10. Werk maken van een gelijkheidsbeleid voor personen met een handicap met inachtneming onder meer van het VN-Verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap en het facultatief protocol bij dat verdrag.
11. Verder werk maken van het toegankelijkheidsbeleid en het Vlaams Parlement op geregelde basis informeren over de voortgang op dit vlak.

Cfr. Motie van aanbeveling tot besluit van de in commissie besproken beleidsbrief Gelijke Kansen 2010-2011, Vlaams Parlement, *Parl. St.* 747 (2010-2011), nr. 6:

1. De nodige aandacht besteden aan de verschillende thema's en kansengroepen van het Vlaamse gelijkheidsbeleid, inclusief de genderthematiek en de impact ervan op vrouwen en mannen.
2. Het verdere verloop van het proces van de open coördinatiemethode nauwgezet opvolgen, ook met betrekking tot de nieuwe thema's 'personen met een handicap' en 'toegankelijkheid van informatie' en het Vlaams Parlement daarover op regelmatige basis informeren.
3. Bij de toepassing van de open coördinatiemethode toezien op een goede samenwerking en afstemming over de verschillende beleidsdomeinen heen, zodat er werkelijk sprake kan zijn van een geïntegreerd beleid inzake gelijke kansen.

4. Een set van bruikbare, relevante indicatoren ontwikkelen, dienstig voor de evaluatie van het coördinerende en het verticale gelijkheidsbeleid.
5. In het kader van het coördinerende en het verticale gelijkheidsbeleid de verschillende relevante middenveldorganisaties en belangenorganisaties, inclusief de vrouwenorganisaties, op regelmatige basis betrekken en de nodige stappen ondernemen om de rol van die partners ten aanzien van het gelijkheidsbeleid verder af te lijnen en/of scherp te stellen.
6. Binnen het coördinerende en het verticale gelijkheidsbeleid zowel aandacht besteden aan de algemene problematiek van alle kansengroepen als aan de bijzondere problematiek van bepaalde subgroepen binnen kansengroepen.
7. Onverwijld het decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid (Belgisch Staatsblad 6 augustus 2007) effectief uitvoeren, waarbij gevraagd wordt aan de Vlaamse minister van Gelijke Kansen om hierop toe te zien.
8. Voortgang maken met het uitwerken van een actieplan 'loonkloof/loopbaankloof'.
9. Binnen het gelijkheids- en onderwijsbeleid inzetten op het versneld wegwerken van seksesegregatie bij studiekeuze.
10. Verder werk maken van het decreet van 10 juli 2008 houdende het kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid (Belgisch Staatsblad 23 september 2008) ter verankering van het Vlaamse gelijkheidsbeleid, met bijzondere aandacht voor de oprichting van een instelling die slachtoffers van discriminatie onafhankelijke bijstand kan verlenen, ook wat gender betreft, inzonderheid door de interfederalisering van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.
11. Naast het inburgeringsbeleid ook in het gelijkheidsbeleid inzetten op het empoweren van nieuwe Vlamingen.
12. Meer aandacht besteden aan een positieve, niet-stereotype beeldvorming van alle doelgroepen van het gelijkheidsbeleid, ook van nieuwe Vlamingen, inzonderheid via het stimuleren van het gebruik van de expertendatabank door de media.
13. Het thema 'personen met een handicap' als volwaardig thema van het gelijkheidsbeleid ontwikkelen, met bijzondere aandacht voor de implementatie van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap en het facultatief protocol bij dat verdrag.
14. Verder uitvoering geven aan een sterk beleid inzake integrale toegankelijkheid en het Vlaams Parlement informeren over de voortgang van het beleid.

Bijlage II Regelgevingsagenda

Titel initiatief	Betrokken regelgeving	Wettelijke deadline?	Samenvatting beleidsdoelstellingen	Te doorlopen fases en hun timing	Vereenvoudiging?	RIA?
Uitvoeringsbesluit nieuwe regelgeving met betrekking tot toegankelijkheid (erkenning adviserende instanties)	Toegankelijkheidsverordening	Geen	Wie mag advies verlenen in het kader van deze regelgeving.	<ul style="list-style-type: none"> rincipiële goedkeuring Vlaamse Regering advies Raad van State weede agendering Vlaamse Regering 	Neen	Neen
Decreet tot erkenning van de adviesbureaus en het expertisecentrum toegankelijkheid	Nihil	Geen	Decretale verankering huidige nominatieve subsidiëring van deze instanties	<ul style="list-style-type: none"> rincipiële goedkeuring Vlaamse Regering advies SERV advies Raad van State weede agendering Vlaamse regering laams Parlement 	Neen	Nader te bepalen
Wijzigen van het Gelijkkansendecreet	Gelijkkansendecreet	Geen	Onder andere: <ul style="list-style-type: none"> aanpassen aan arrest 123/2009 van het Grondwettelijk Hof ventueel toevoegen van genderidentiteit als aparte 	<ul style="list-style-type: none"> rincipiële goedkeuring Vlaamse Regering advies SERV advies Raad van State 	Neen	Ja

<p>Samenwerkingsakkoord tussen federale en deelstatelijke overheden tot instelling van een interfederaal orgaan, in uitvoering van Europese Richtlijnen en het Gelijkheidsdecreet, dan wel de oprichting van een eigen Vlaams onafhankelijk orgaan indien inzake de interfederalisering geen geschreven akkoord is bereikt eind juni 2012.</p>	<p>Art. 13, RL 2000/43/EG Art. 21, RL 2002/73/EG Art. 12, RL 2004/113/EG Art. 20, RL 2006/54/EG Art. 40 Gelijkheidsdecreet</p>	<p>Mogelijkheid tot ingebrekestelling wegens niet correcte omzetting richtlijnen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Overeenkomstig de afspraken in de Vlaamse Regering wordt in eerste ingezet op de inrichting van een interfederaal orgaan. In subsidiaire orde, wanneer eind juni 2012 er geen geschreven akkoord is tussen de federale en deelstatelijke overheden wordt de oprichting voorzien van een eigen Vlaams onafhankelijk orgaan. 	<ul style="list-style-type: none"> • weede agendering Vlaamse regering • Vlaams Parlement 	<p>Neen</p>	<p>Nader te bepalen</p>
--	--	--	--	---	-------------	-------------------------

Bijlage III Aanbevelingen Rekenhof

Rekenhofrapport en stuk nr.	Aanbevelingen
<p>Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen - Een onderzoek van de subsidiestromen, Stuk 37-C (2010-2011) - Nr. 1</p>	<p><i>Juridische omkadering - Nominatimsubsidies</i></p> <p>1. Het volstaat niet dat subsidietrekkers die niet meer worden gesubsidieerd, een bestedingsplan indienen voor aangelegde reserves of overgedragen resultaten. Het principe van subsidieverantwoording vraagt dat GKV dat plan goedkeurt en de latere uitvoering controleert.</p> <p><i>Juridische omkadering - Nominatimsubsidies</i></p> <p>2. Als een organisatie werkingssubsidies ontvangt, moeten de inspannings- en resultaatsverbintenissen die werking concretiseren. De klemtoon ligt daarbij op resultaatsverbintenissen. De resultaats- en inspanningsverbintenissen dienen in vergelijkbare gevallen naar aantallen en diepgang gelijk te zijn. Meetindicatoren en normen dienen aan te sluiten bij de verbintenissen.</p>
	<p><i>Juridische omkadering - Nominatimsubsidies</i></p> <p>3. De subsidiebesluiten moeten verder worden verfijnd. Zo kan de relatie worden onderzocht tussen de operationele doelstellingen en de resultaatsverbintenissen. Tegenstrijdige bepalingen moeten worden vermeden in de subsidiebesluiten.</p> <p><i>Juridische omkadering - Projectsubsidies</i></p> <p>4. De subsidiegids dient een betere definitie van projectsubsidies te hanteren, die verduidelijkt wanneer een projectsubsidie een werkingssubsidie wordt en welke bijkomende activiteiten in aanmerking komen voor projectsubsidies.</p> <p><i>Juridische omkadering - Projectsubsidies</i></p> <p>5. De subsidiegids of het subsidiebesluit dient te verzekeren dat de uiteindelijke eigen inbreng van de subsidietrekker vergelijkbaar is met die van de goedgekeurde subsidieaanvraag.</p>

<p><i>Juridische omkadering - Projectsubsidies</i></p> <p>6. Als slechts een deel van het voorgestelde project wordt gesubsidieerd, moet het subsidiebesluit dat opnemen. Als het project bestaat uit verschillende deelprojecten, moet het subsidiebesluit voor elk deelproject het subsidieplafond vermelden.</p>	
<p><i>Juridische omkadering - Werkingssubsidies aan provinciebesturen</i></p> <p>7. De juridische omkadering van de twee soorten subsidies (steunpunten toegankelijkheid en coördinatie gelijkere kansbeleid) dienen op elkaar te worden afgestemd, o.m. de subsidieperiode, de indiening van het jaarplan, het voorschotpercentage en de verantwoordingstermijn. Vanuit een geïntegreerd beleid waarbij de GKV-beleidsdoelstellingen naar de gesubsidieerde entiteiten worden vertaald, zou moeten worden onderzocht of verschillende subsidies kunnen worden geïntegreerd.</p>	
<p><i>Juridische omkadering - Werkingssubsidies aan provinciebesturen</i></p> <p>8. Er is nood aan eenheid in terminologie, zowel binnen één soort subsidie als tussen de twee soorten.</p>	
<p><i>Juridische omkadering - Werkingssubsidies aan provinciebesturen</i></p> <p>9. Het convenant van 2001 over de steunpunten vergt actualisering.</p>	
<p><i>Subsidietoekenning - Nominatimsubsidies</i></p> <p>10. Er is nood aan criteria om organisaties uit het middenveld te kunnen selecteren en te kunnen toetsen of de gesubsidieerde organisaties aan de criteria voldoen. Ook de term middenveld moet worden heroverwogen.</p>	
<p><i>Subsidietoekenning - Nominatimsubsidies</i></p> <p>11. De jaarverslagen moeten, conform de subsidiebesluiten, de structuur van de jaarplannen volgen, zodat een effectieve controle mogelijk is. Als resultaatverbintenissen niet worden gehaald, moeten sancties volgen.</p>	
<p><i>Subsidietoekenning - Nominatimsubsidies</i></p> <p>12. De organisaties dienen bij de boekhoudkundige verwerking het boekhoud-KB van 19 december 2003 na te leven.</p>	

	<p><i>Subsidietoekenning - Projectsubsidies</i></p> <p>13. Een projectsubsidie mag niet worden gebruikt als compensatie voor het verlies van een nominatiusubsidie.</p>
	<p><i>Subsidietoekenning - Projectsubsidies</i></p> <p>14. GKV moet de voorschottenregeling evalueren, rekening houdend met de eigen financiële inbreng van de subsidietrekker, de tijdige indiening van de subsidieafrekening en de eventuele terugvordering van het voorschot.</p>
	<p><i>Subsidietoekenning - Projectsubsidies</i></p> <p>15. De provincies dienen te waken over de kwaliteit van hun subsidieaanvraag en -afrekening.</p>
	<p><i>Subsidietoekenning - Projectsubsidies</i></p> <p>16. Als wordt gekozen voor een subsidiëring met de provincies als tussenschakel, mag dat de transparantie niet ondermijnen.</p>
	<p><i>Subsidietoekenning - Werkingssubsidies aan provinciebesturen</i></p> <p>17. GKV moet waken over de volledigheid en de transparantie van de inkomsten en uitgaven. In dat raam moet zij de gezamenlijke toekenning en afrekening van de subsidies voor de toegankelijkheidswerking en voor de coördinatie gelijke kansen overwegen.</p>
	<p><i>Controle op de subsidieafrekening</i></p> <p>18. GKV dient voor alle subsidiestromen een gedetailleerd overzicht per kostencategorie met verwijzing naar genummerde bewijsstukken af te dwingen. Zij dient ook te definiëren welke loongegevens het RSZattest moet bevatten om de loonkost van de subsidietrekker te bewijzen. Als de bepalingen over de tijdige indiening van verantwoordingsstukken en het zichtbaar maken van de subsidiëring blijven behouden, dient GKV die af te dwingen.</p>
<p>Reactie op aanbevelingen</p>	<p><u>Nominatiusubsidies</u></p> <p>De jaarplannen op basis waarvan ad-nominatiusubsidies worden toegekend, komen tot stand in intensief overleg waarbij de intenties en wensen van het beleid en de betrokken organisaties, maximaal worden afgestemd. De synthese hiervan is terug te vinden in de uiteindelijke verbintenissen die als bijlage van het besluit gaan. Er wordt hierbij steeds gestreefd naar een</p>

redelijk evenwicht tussen inspannings- en resultaatverbintenissen. Eventuele wijzigingen naderhand worden enkel toegestaan indien voldoende gemotiveerd. GKV zal er in de toekomst zorg voor dragen dat zij de aanbevelingen van het Rekenhof verder naleeft. Ze zal hierbij streven naar een nog grotere conformiteit tussen de verbintenissen enerzijds en de correlerende meetindicatoren anderzijds. Op basis van de aanbevelingen werden ook de richtlijnen voor de afstemming tussen plannen en verslagen verscherpt en zal ook de controle hierop nog gericht gebeuren. Ook het subsidiebesluit werd aangepast in de lijn van de aanbevelingen.

Zoals aangegeven in de beleidsbrief (OD 11.6 en OD 15.1) is een analyse en evaluatie gepland van het middenveld, van de wijze waarop het zich verhoudt tot het beleid, welke beleidsondersteuning er verwacht wordt, enz. Hierbij gaat ook aandacht naar de financieringsstromen en –criteria en naar de eventuele nood aan bijsturingen daarop.

Projectsubsidies

De subsidiebesluiten werden aangepast in de lijn van de aanbevelingen. Op het ogenblik dat de subsidiegids wordt geactualiseerd, zal de aanbeveling m.b.t. de definitie van projectsubsidie worden meegenomen.

Werkingsubsidies aan provincies

De rol van de provinciale coördinatoren *gender* enerzijds en die van de steunpunten *toegankelijkheid* anderzijds en de financieringsstromen daarachter, worden meegenomen in de middenveldanalyse en –evaluatie die is aangekondigd onder OD 11.6 en OD 15.1 van de beleidsbrief.

Controle op de subsidieafrekening

In overeenstemming met artikel 55 in fine van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit voorziet de huidige subsidiegids in een model van lijst van bewijsstukken dat ook in een nummering voorziet. Elke organisatie die een subsidie ontvangt, ontvangt ook een bijkomende handleiding met betrekking tot de wijze waarop het afrekeningsdossier moet worden ingediend. Op de naleving van deze werkwijze zal ook in de toekomst strikt worden toegezien.

Op de bepalingen wat betreft het tijdig indienen van verantwoordingsstukken en het zichtbaar maken van de subsidiëring werden –in de lijn van de aanbevelingen van het Rekenhof– de subsidiebesluiten inmiddels aangepast. Ook wordt extra gestreefd naar een maximale spreiding van de werklast zodat de controles steeds zo strikt mogelijk kunnen gebeuren.

De controle op dubbele subsidiëring gebeurt op basis van de informatie die hierover bij de subsidieontvanger wordt ingewonnen. Voor een meer dekkende en accurate controle zou een beroep moeten kunnen worden gedaan op een centrale databank die de verschillende subsidiestromen verzamelt. De ontwikkeling en het beheer van een dergelijke databank behoort

<p>echter niet tot de opdracht van het Gelijkekansenebeleid. Terzake heb ik de het idee van een centrale subsidiedatabank voorgelegd aan de minister-president, die daarop, bij brief van 28 juli 2011 antwoordde dat dergelijke databank de vastgestelde problemen niet zou oplossen aangezien logischerwijze pas gegevens in de databank kunnen zodra de vastlegging is gebeurd, en dat bijkomend, de ambtenaren van accounting vandaag al over ruime mogelijkheden beschikken om via bevraging van het informaticasysteem lopende engagements van de Vlaamse overheid te kunnen detecteren. Voorts wordt gewezen op het belang van goede contacten met andere administraties waar overlapping kan worden verwacht, en op de mogelijkheid om in de subsidiebesluiten op te nemen dat andere inkomsten vanuit de Vlaamse overheid dienen gemeld te worden en desgevallend aanleiding kunnen geven tot verminderingen bij uitbetaling.</p> <p>GKV bekijkt op welke wijze een dergelijke uitbreiding kan worden ingeschreven in de subsidiebesluiten. Immers niet elke andere financiering hoeft te gebeuren voor identieke, inhoudelijke opdrachten. Het kan immers ook gaan om een uitbreiding of verdieping van de opdracht. In elk geval is het ook in deze gevallen wenselijk dat GKV hiervan op de hoogte is. Pro memorie, dergelijke regel staat op dit moment al wel ingeschreven in het subsidiereglement maar nog niet in het subsidiebesluit.</p> <p><u>Omkadering</u></p> <p>Er wordt op toegezien dat de geldende richtlijnen strikt worden nageleefd.</p>	
--	--